

# ODJECI

**IZ ŽIVOTA PROVINCIJE PRESVETOG SRCA ISUSOVA  
Školskih sestara franjevaka - SPLIT, Lovret**

God. 2006./XXXVI.

Br. 2/141

---

## S A D R Ž A J

RIJEČ PROVINCIJALNE PREDSTOJNICE.....	3
IZ GENERALATA	
Cjelokupni pregled Konstitucija i Odredaba .....	4
IZ PROVINCIJALATA	
Sjednice Provincijalnoga vijeća .....	6
Obavijesti.....	9
IZ DJELOVANJA PROVINCIJSKIH VIJEĆA	
Dijalogom do kvalitetnijega zajedništva .....	11
Siromašne radi siromaha .....	13
ZBIVANJA I OSVRTI	
Izložbe u Kninu i Gospiću.....	14
Framaši posjetili Dom na Lovrebu.....	16
„Emaus“ u „Emausu“ .....	17
Susret s Bogom, s drugima i sa samim sobom .....	18
Tolike različitosti, a opet jedno .....	21

Susret novakinja i postulantkinja .....	22
<i>Zadarsko bijelo srce</i> .....	23
Iz života dječjega vrtića <i>Jordanovac</i> .....	23
„Malo mi je jedan život s Tobom“ .....	25
Peticija za tišinu.....	27
Jutrom naviještamo ljubav tvoju, Gospodine .....	29

#### NAŠI POKOJNICI

Sestre naše Kongregacije.....	30
Roditelji, braća i sestre .....	30
Krešimir Čotić .....	30

#### IZ ŽIVOTA NAŠE KONGREGACIJE

Iz mariborske provincije.....	32
Iz splitske provincije .....	33
Iz tršćanske provincije.....	33
Iz lemontske provincije .....	34
Iz mostarske provincije .....	34
Iz argentinsko-urugvajske provincije .....	36
Iz sarajevske provincije .....	37
Iz austrijsko-koruške provincije .....	38
Iz paragvajske provincije.....	38
Iz rimske regije.....	39

---

*Izdaje:*

Provincijalat Provincije Presvetoga Srca Isusova školskih sestara franjevaka Krista Kralja  
21000 Split, Lovretska 9

*Uređuje:* s. Marija Petra Vučemilo

tel. 021/ 319-805; faks 021/ 319 358  
e-mail: skolske-sestre-franjevke@st.htnet.hr

## RIJEČ PROVINCIJALNE PREDSTOJNICE

Drage sestre!

Na Prvom međunarodnom kongresu o posvećenom životu koji se je održao prije nepune dvije godine izvješće o susretu žene Samarijanke s Isusom na Jakovljevu zdencu (Iv 4, 1-41), uz prispopobu o Samarijancu (Lk 10,29-37), primijenjeno je na posvećeni život. Slike Samarijanke i Samarijanca postale su nadahnuće za nove putove i nove vidike, prosvjetljenje posvećenoga života u sadašnjem trenutku, za budućnost.

U ovom srpskom promišljanju čini mi se poticajnim zadržati se na prvoj slici. *Ondje bijaše zdenac Jakovljev. Isus je umoran od puta sjedio na zdencu. Bila je otprilike šesta ura. Dode neka žena Samarijanka zahvatiti vode. Kaže joj Isus: 'Daj mi piti!' ... Kaže mu Samarijanka: 'Kako ti Židov, išteš piti od mene, Samarijanke?' ... Isus joj odgovori: 'Kad bi ti znala dar Božji i tko je onaj koji ti veli: Daj mi piti, ti bi u njega zaiskala i on bi ti dao vode žive.'* ... (Iv 4,6-7 sl.)

Osobno i zajednički nebrojeno puta do sada, vođene Duhom, ponirale smo u otajstvenost riječi zapisanih u četvrtom poglavljju Ivanova evanđelja. Kao žene gorljivog traganja za živom vodom, toliko smo puta donosile svoj krčag života na zdenac susreta s Isusom. Njegovom ljubavlju proniknute u najdubljim tajnama vlastitoga bića i preobražene prihvaćanjem, hitale smo u grad, k ljudima navjestiteljskom snagom evanđelja. I uвijek ponovno, znale smo zaiskati vode žive koja je postajala izvorom, u nama, za druge.

Nošene ovim iskustvima, od onoga našega prvoga susreta s Isusom i odaziva na njegov poziv, u sebi osjećamo onu *kontemplativnu žeđ* koju jedino On može utažiti. Željele bismo da nam nikada, nitko i ništa ne uguši ili sprijeći iskustva sa Zdenca žive vode. Ipak, sve više zapažamo i osvjedočujemo se da suvremeni tehnizirani svijet u kojem živimo i čijim se iznašašćima svakodnevno koristimo ne pogoduje utaživanju naše istinske žeđi. Dogodi se, nažalost, da užurbani način života, prezaposlenost i apostolski aktivizam i u nama ponekad zatomljuje i samo žeđanje.

Slobodno vrijeme, vrijeme odmora uvijek je nova prilika da probudimo žeđ našega milosnoga početka. Da probudimo zdenac u sebi. Na njemu i danas, o podne našega umora i naše svakodnevice, sjedi Učitelj, i sam žedan. Čeka i pita: *Daj mi piti! ... Kad bi ti znala dar Božji i tko je onaj koji ti veli: ti bi u njega zaiskala...* Žeđamo li istinski za vodom koja se prelijeva i struji u život vječni?

Trebamo doista nešto novo, u sebi, i u svojim zajednicama. Ostavimo stoga krčag neuspjelih odnosa, potajnoga nezadovoljstva i neispunjenoosti, varavoga uspjeha i pretjeranoga aktivizma, krčag praznine. Njega, Spasitelja svijeta, koji u našoj dubini žeda, prepoznajmo i u ovim trenucima Darivateljem žive vode.

Vaša s. Klara

U Splitu, mjeseca srpnja 2006.

## IZ GENERALATA

Grottaferrata, 10. travnja 2006.

Prot.n. 289c /06.

### Predmet: Cjelokupni pregled Konstitucija i Odredaba

Provincijalnim vijećima i svim sestrama Kongregacije

Drage sestre!

Posljednji vrhovni kapitul, slavljen 2005., donio je uz zaključni dokument i nekoliko odluka, od kojih prva glasi: *Neka se Vrhovna uprava pobrine da se izvrši cjelokupni pregled Konstitucija i Odredaba u skoroj budućnosti.*

Odlučile smo ovaj povjereni nam zadatak ostvariti u prvoj polovici ovoga šestgodišta. Kao uvijek do sada, u ovom ozbiljnem i zahtjevnom poslu računamo na sudjelovanje svih vas.

Među vama, možda, ne će biti malo onih koje će se pitati: Zašto cjelokupni pregled? Što nedostaje ovim Konstitucijama?

Između ostalog, činimo to zato što:

- Od posljednjeg cjelokupnog pregleda Konstitucija je prošlo više od 20 godina; u međuvremenu su se dogodile mnoge korjenite promjene u svijetu, osobito u zemljama u kojima živi i djeluje većina naših sestara.
- U posljednjih deset godina Crkva je objavila nekoliko dokumenata bitnih za redovnički život, "odjek" kojih bi se trebao naći u Konstitucijama redovničkih zajednica (*Bratski život u zajednici, Posvećeni život, Ponovno krenuti od Krista, itd.*)
- Posljednjih godina smo radile mnogo na vlastitoj karizmi i postale svjesnije samih sebe: tko smo i što želimo (Plenarno vijeće 2002!): "odraz" ovoga trebao bi se bolje "vidjeti" u našim Konstitucijama.
- Sastav naše zajednice s obzirom na životnu dob znatno je promijenjen posljednjih 20 godina: starenje i nedostatak novih zvanja dovode u pitanje našu prisutnost i apostolske djelatnosti, a sve to utječe na propise Konstitucija i Odredaba.
- Nakon posljednjega cjelokupnoga pregleda, svaki je vrhovni kapitul mijenjao pojedine točke, i uskladivao ih sa zahtjevima života u izmijenjenim okolnostima; tako su se množili listovi i listići u Konstitucijama, te je postalo gotovo nemoguće sve slijediti.
- Dakle, cjelokupan pregled činimo zato da bolje izrazimo i uskladimo sadašnji život s našom karizmom, s potrebama braće i sestara, pridržavajući se smjernica Crkve, polazeći od Evandelja i našega Pravila kao temelja za "iščitavanje" naše karizme i zdrave predaje Kongregacije.

Želja nam je da cjelokupni pregled Konstitucija iskoristimo za pregled života i našega odnosa prema Konstitucijama koje su naš “način” života po Evandelju.

Rad na pregledu je predviđen u nekoliko etapa:

1. Od lipnja 2006. do rujna 2007. predviđen je rad u provincijama i Regiji uz pomoć radnog materijala, naslovljenog *Zaodjenite se Kristom*, koji vam šaljemo; nadamo se da će vam biti od pomoći u razmišljanjima nad tekstrom Konstitucija i Odredaba u svjetlu Svetoga pisma, našega Pravila, dokumenata Crkve i naše kongregacijske predaje. Vaši bi prijedlozi za novi tekst trebali biti plod toga razmišljanja.
2. Posljednjih mjeseci 2007. godine radit će komisija imenovana za izradu “nacrtu” novoga teksta na temelju vaših prijedloga i pod vodstvom stručnjaka za Crkveno pravo.
3. U prvoj polovici 2008. godine – rad kapitularki na “nacrtu” novoga teksta (koji će im se pravodobno dostaviti, prije vrhovnog kapitula).
4. U drugoj polovici 2008. godine bit će sazvan izvanredni vrhovni kapitol radi cjelokupnog pregleda Konstitucija. Kapitol će se odvijati u vrijeme predviđeno za Plenarno vijeće (i namjesto njega). Novi tekst koji će sastaviti i usvojiti vrhovni kapitol, poslat će se Svetoj Stolici na odobrenje.

Unaprijed vam zahvaljujemo za sudjelovanje i pozivamo da svojim molitvama Duhu Svetome pratite ovaj rad. Želimo da nas sve prosvijetli i “otvori nam oči” da mognemo vidjeti što je to što od nas danas želi.

Ljubazno molimo Provincijalna vijeća da rad na ovom materijalu uvrstite u svoj godišnji plan, te da animirate zajednice kako bi se on odvijao na način da urodi očekivanim plodovima. To će biti istinski doprinos našem trajnom odgoju!

Franjinim riječima *Gospodin vam dao svoj mir!*, sve vas srdačno pozdravljam

s. M. Natalija Palac, vrhovna predstojnica

*Ps. Lijepo vas molimo da do blagdana Svetog Franje 2007. svaka provincija/Regija Vrhovnom vijeću pošalje sažetak prijedloga dolične provincije. Pojedine sestre, ako žele, mogu izravno Vrhovnom vijeću slati svoje prijedloge i zapažanja o Konstitucijama i Odredbama.*



## IZ PROVINCIJALATA

### SJEDNICE PROVINCIJALNOGA VIJEĆA

Zagreb, 23. travnja 2006.

*S pohoda sestrama u Rimu.* S. Klara je izvijestila o pohodu našim sestrama u Rimu. Pohodila je i sestre u generalnoj kući u Grottaferrati i susrela se s vrhovnom predstojnicom s. Natalijom Palac i članicama vrhovnoga vijeća.

*Gosp. Petar Grisogono.* Nakon smrti supruge Nede gosp. Petar Grisogono je izrazio da je voljan raskinuti Ugovor s našom zajednicom o dosmrtnom uzdržavanju iz 1991. godine. Dana 24. ožujka 2006. godine pred javnim bilježnikom potpisani je sporazumno raskid ugovora.

*Gospodarstvo.* Od gospodarstvenih pitanja najviše je vremena posvećeno dovršenju i opremi samostana u Zadru. Sagledano je trenutno financijsko stanje i utvrđeni prioriteti pri opremanju. Naručena je oprema za kuhinju. Prema dobivenim sredstvima slijedi dovršenje kapele i oprema dječjega vrtića.

Odlučeno je da kapela bude posvećena Duhu Svetome, kao što je bila i u kući u V. Lisinskoga. U tijeku su konzultacije s liturgičarima, umjetnicima i projektantom za unutarnje uređenje kapele.

*Djelovanje provincijskih vijeća.* S. Mirja Tabak, usklađivateljica djelovanja provincijskih vijeća, izvijestila je o dosadašnjem djelovanju vijeća i sekcija. Pojedina vijeća i sekcije su dobro započeli sa susretima i planiranjem svoga djelovanja, a neka se još nisu sastajala.

Split, 28. svibnja 2006.

*Molba za obnovu zavjeta.* Razmotrena je i povoljno riješena molba s. Lucije Bilokapić za obnovu zavjeta, nakon što je saslušano mišljenje s. Karoline Bašić, odgojiteljice sestara s privremenim zavjetima.

*Izvješće s pohoda sestrama.* S. Klara je izvijestila o stanju u zajednicama sestara koje je pohodila nakon zadnje sjednice, u vidu godišnjega razmještaja sestara.

*Zadar, Arbanasi.* Razgovaralo se o pripremama za moguće otvaranje dječjega vrtića početkom sljedeće školske godine.

Prihvaćan je prijedlog sestara iz Zadra da bi, osim naših sestara, već ovoga ljeta na odmor primile i druge goste, od čega bi imale nekakav prihod.

*Djelovanje provincijskih vijeća.* Dogovoren je da se upriliči susret usklađivateljice djelovanja provincijskih vijeća s. Mirje s pročelnicama vijeća i voditeljicama sekcija te ih se potakne na izradu godišnjega kalendara njihova djelovanja. Pročelnice je potrebno trajno poticati da planove i prijedloge dostave Provincijalnom vijeću na odobrenje.

*Iz misije u Kongu.* Iz Zapisnika sjednice misijskoga vijeća kratko smo upoznate sa životom i djelovanjem sestara u DR Kongu.

Priprema dviju sestara s. Immaculée Mauwa Kashera i s. Noëlle Mizinzi za doživotne zavjete traje cijelu godinu. Od 20. do 30. travnja provele su u našoj, zbog rata napuštenoj, kući u Luhwinji. Doživotni zavjeti bili bi 11. kolovoza ove godine.

Dana 1. svibnja 2006. godine blagoslovjen je novoizgrađeni dio kuće u Ngubi, koji još nije opremljen. Za kuću u Muhungu nabavljen je dio opreme.

*Dopis vrhovnoga vijeća.* Dopisom Vrhovnoga vijeće od 10. travnja 2006. godine do bilo smo u zadatku *Cjelokupni pregled Konstitucija i Odredaba* s radnim materijalom na temu *Zaodjenite se Kristom.* Sav materijal je dan na uvid članicama vijeća u vidu planiranja rada sa svim sestrama Provincije.

Split, 27.-29. lipnja 2006.

*Zajednice sestara u DR Kongu.* Razmotrene su i povoljno riješene molbe sestara i pripravnica u Bukavu, na temelju pisanog izvješća njihovih odgojiteljica i preporuke misijskoga vijeća.

Molbu za ulazak u postulaturu uputila je kandidatkinja Emilienne Tabu Mawazo.

Molbe za ulazak u novicijat uputile su postulantkinje Christine Kavira Muhimwali i Emilienne Nankafu.

Molbe za obnovu zavjeta uputile su s. Aldegonde Cinama, s. Espérance Casinga, s. Anoalite Kavira Pendenza, s. Clara Agano Kahambu, s. Marie Louise Kaswera i s. Julienne Kabuo Katungu.

Budući da će sestre Julienne i s. Fidélie za vrijeme ljetnih praznika biti u Splitu, s. Julienne će zavjete obnoviti na blagdan sv. Klare u provincijalnoj kući u Splitu.

Molbe za polaganje doživotnih zavjeta uputile su s. Immaculée Mauwa Kashera i s. Noëlla Mizinzi.

*Molba za odlazak u misijsku zajednicu u DR Kongo.* S. Samuela Šimunović je uputila molbu za odlazak u misijsku zajednicu u DR Kongo. Molba s. Samuele je povoljno riješena. Početkom školske godine s. Samuela će poći u Pariz za

učenje francuskoga jezika i pripremu za misije.

*Izvješće s pohoda sestrama.* S. Klara je izvjestila o stanju u zajednicama sestara koje je pohodila nakon zadnje sjednice.

*Godišnji razmještaj sestara.* Nakon sagledavanja stanja u svim zajednicama te pojedinačnih zahtjeva nekih sestara, imenovane su kućne predstojnice u zajednicama u kojima je to bilo potrebno te je učinjen godišnji razmještaj sestara za sljedeću školsku godinu.

Kućnom predstojnicom u zajednici sestara na Jordanovcu u Zagrebu imenovana je s. Davorina Jurić, u zajednici sestara u franjevačkom samostanu na Dobromu u Splitu s. Agneza Masnić, u zajednici sestara u Pagu s. Ilinka Lovrić, a u zajednici sestara u samostanu franjevaca trećoredaca na Ksaveru u Zagrebu s. Bonifacija Barun.

Kućnom predstojnicom na drugo trogodište imenovane su: s. Teofila Mastelić u zajednici sestara u franjevačkom samostanu u Omišu, s. Celestina Masnić u zajednici sestara u Trpnju te s. Ljerka Bilobrk u zajednici sestara u franjevačkom samostanu u Sinju.

Kućnom ekonomom u zajednici sestara na Jordanovcu u Zagrebu imenovana je s. Miranda Škopljjanac-Maćina.

S. Sanja Stojić je određena za voditeljicu dječjega vrtića u Zadru. Za ostale službe u dječjem vrtiću zaposlit će se civilne osobe.

Također u dječjem vrtiću *Jordanovac* u Zagrebu zaposlit će se civilne osobe na mjesto sestara koje preuzimaju druge službe.

*Djelovanje provinčijskih vijeća.* O susretu s pročelnicama provinčijskih vijeća i voditeljicama sekcija, održanom na Lovretu 14. lipnja 2006. godine izvjestila je s. Mirja.

### *Gospodarstveno stanje*

*Zadar, Arbanasi.* Tehničkim pregledom novoizgrađenog objekta 2. svibnja uočeni su neki nedostaci. Dio tih nedostataka je već otklonjen. Nadamo se uskoro dobiti uporabnu dozvolu.

Poduzeću *Gortan Zadar* isplaćeni su dugovi prema okončanoj situaciji, uz bankovno jamstvo po ugovoru za dvije godine u iznosu od 5% izvedenih radova.

Opremljena je samostanska kuhinja. Naručen je dio opreme za dječji vrtić: dnevne boravke, spavaonicu i polivalentnu dvoranu te didaktički materijal.

Gosp. Josip Botteriju je bilo povjereno i on je napravio skice za vitraje i križ nove kapele. Članice vijeća su pogledale skice i dale svoj pristanak za izradu.

*Imotski.* Započeli su radovi na obnovi kuće sredstvima dobivenim na temelju nagodbe s gradskom upravom kao naknada za nacionalizirano nam zemljište u Imotskom.

*Kaštel Lukšić.* Započinju radovi na rekonstrukciji krova i dogradnji potkrovila. Za prvu fazu radova sredstva

su osigurana od zarade i štednje sestara u Kaštel Lukšiću te donacije nekih ustanova.

*Split, Lovret.* Završeno je bojanje cijelog stubišta u starom dijelu kuće. Preuređene su dvije sobe na istočnom dijelu drugoga kata. Troškovi su podmireni iz kućne blagajne.

*Duhovne vježbe.* Dogovoreno je da se sljedeće godine upriliče četiri turnusa duhovnih vježba za sestre u novom samostanu u Zadru, jedan turnus u Zagrebu i dva turnusa u Splitu.

*Rad na Konstitucijama i Odredbama.* Razmišljalo se o načinu rada na Konstitucijama i Odredbama. Zadatak će se povjeriti Vijeću za duhovnost.

*VFZ.* S. Klara je kratko izvijestila o sastanku VFZ-a na kojem je sudjelovala 19. lipnja u Zagrebu. Upoznala je članice Vijeća s pozivom na savjetovanje u prigodi obilježavanja 800. obljetnice franjevačke karizme, koje će biti od 18.-21. listopada 2006. godine u Baškoj Vodi, na temu *Gospodine, što hoćeš da učinim?* – *Franjevci i franjevke u društvenim promjenama.*

*s. M. Petra Vučemilo, provinc. tajnica*



## OBAVIJESTI

### Izbor u znanstveno zvanje

S. Rebeka Anić je dobila rješenje od 21. ožujka 2006. godine o izboru u znanstveno zvanje: znanstveni suradnik u znanstvenom području humanističkih znanosti - polje teologije. S. Rebeki iskrena čestitka!

### Nova služba

S. Jelena Lončar je u travnju 2006. godine preuzeila službu koordinatora za poslove socijalne skrbi i suradnika za socijalne projekte u Caritasu zagrebačke nadbiskupije.

### Međuprovincijski susret odgojiteljica

Naše odgojiteljice s. Karolina Bašić i s. Mirja Tabak te provincijalna predstojnica s. Klara Šimunović sudjelovale su dana 24. travnja 2006. godine na međuprovincijskom susretu odgojiteljica i provincijalnih predstojnica u samostanu naših sestara bosansko-hrvatske provincije u Kloštar Ivaniću. Tom prigodom izlaganje na temu *Zrelost kandidata za redovništvo* održala je naša s. Klaudija Todorić.

### Nova knjiga

U izdanju *Teovizije* iz Zagreba tiskana je knjiga naše s. Judite Čovo Jutrom *naviještamo ljubav twoju, Gospodine* u kojoj su sabrane misli izgovorene u emisiji *Duhovna misao* hrvatskoga radija, a tematski prate tijek Crkvene godine.

U rubrici *Zbivanja i osvrti* donosimo recenziju knjige koju je za *Posvećeni život* napisala s. Renata Mrvelj.

### Obnova zavjeta

Naša s. Lucija Bilokapić obnovila je zavjete na jednu godinu u ruke provincijalne predstojnice s. Klare Šimunović, dana 23. lipnja, na svetkovinu Presvetoga Srca Isusova u provincijalnoj kući u Splitu.

### Misije u DR Kongu

Naša s. Erika Dadić je od sredine mjeseca svibnja na redovitom odmoru u domovini. Dana 1. kolovoza vraća se iz Splita preko Rima natrag u našu misijsku postaju u Bukavu. Zajedno sa s. Erikom u službeni pohod sestrama u DR Kongu putuje i provincijalna predstojnica s. Klara Šimunović.

Na blagdan sv. Klare, 11. kolovoza ove godine, naše dvije sestre Kongoanke s. Immaculée Mauwa Kashera i s. Noëlla Mizinzi polazu doživotne zavjete u Bukavu. U mjesecu kolovozu u Bukavu bit će također obnova zavjeta sestara juniorka, početak novicijata i ulazak u postulaturu.

Svojom molitvom pratimo naše mlade sestre Kongoanke i pripravnice za redovnički život na putu predanja Gospodinu u našoj Zajednici.

### Hodočašće u Sv. zemlju

Šest sestara koje su 2002. godine proslavile 25. obljetnicu redovničkoga života, a zbog rata u Sv. zemlji nisu mogle hodočastiti, to će ostvariti od 23. do 30. kolovoza ove godine.

### **Proslava jubileja**

Proslava jubileja redovničkoga života naših sestara bit će u nedjelju 1. listopada 2006. godine u provincijalnom središtu u Splitu.

*60. obljetnicu redovničkoga života slave s. Vjera Prcela i s. Serafika Balajić.*

*50. obljetnicu slave: s. Laurencija Mravak, s. Felicita Ostojić i s. Vendelina Mijić.*

Istoga dana *25. obljetnicu redovničkoga života* slave s. Stela Mijić, s. Zrinka Čotić, s. Klara Šimunović i s. Marija Petra Vučemilo.

Sabrane u provincijalnom središtu toga dana zajedno s našim sestrama zahvalimo Gospodinu za njihovo životno svjedočenje i ustrajno služenje u ovoj Zajednici.

### **Prvi zavjeti**

Naša novakinja s. Lidija Bernardica Matijević polaze prve redovničke zavjete na svetkovinu sv. Franje, 4. listopada 2006. godine, u provincijalnom središtu u Splitu. Svojim sudjelovanjem u

euharistijskom slavlju s početkom u 11 sati te za zajedničkim obiteljskim stolom budimo dionici radosti s našom novozavjetovanom sestrom.

### **Redovnički dani**

Redovnički dani u organizaciji Hrvatske Konferencije i Unije VRP održat će se u Zagrebu 22. i 23. rujna ove godine. Detaljnije informacije dobit ćemo naknadno.

### **Seminar za medicinske sestre**

Seminar za medicinske sestre u organizaciji HUVRP održat će se u Samoboru u kući susreta *Tabor* s početkom 13. listopada u 16 sati do 15. listopada 2006. godine. Voditelj je fra Ante Vučković, na temu *To čini i živjet ćeš!*

Svim našim medicinskim sestrama preporučamo sudjelovanje na seminaru.



## IZ DJELOVANJA PROVINCIJSKIH VIJEĆA

### DIJALOGOM DO KVALITETNIJEGA ZAJEDNIŠTVA

Živimo u vremenu koje je nesumnjivo tehnološki vrlo napredno. Dovoljno se prisjetiti samo nekih sredstava komunikacije: telefon, mobitel, faks, blog, web stranica, e-mail..., a tko zna što se već u ovom trenutku proizvodi novo, u svrhu što boljeg umrežavanja svijeta i čovječanstva. Zagovornici modernizacije i tehnizacije zasigurno bi rekli da je sve to u službi čovjeku! No, je li nam uistinu sve koristi?! Pavao bi možda na ovo pitanje odgovorio kao u ono vrijeme Korinćanima: „*Sve mi je dopušteno!*“ *Ali - sve ne koristi.* „*Sve mi je dopušteno!*“ *Ali – ne ču da mnome išta vlada.*“ (1 Kor 6,12).

Čovjek je toliko dobro ovladao suvremenim iznašašćima komunikacije da su ona zavladala njime, i to dobrom dijelom na štetu živoga osobnoga kontakta. Način komuniciranja se osuvremenio do te mjere da znamo što se događa i u najmanjem i najudaljenijem kutku zemlje. To je dobro!, a koristi li međusobnom upoznavanju i spoznaji onoga što se događa u intimi ljudskoga srca a komunicira se samo licem u lice?!



Na ljestvici sredstava i modela komunikacije na prvom je mjestu, oduvijek i zauvijek, dijalog - živa riječ komunicirana u neposrednom kontaktu, utjelovljenja u susretu. Vjerojatno je upravo zbog svoje najveće važnosti dijalog u najvećoj krizi. O tomu, na svoj način, govori i izdavanje knjiga u kojima se nude upute za uspješno dijalogiziranje, različiti seminari i tečajevi na kojima se želi steći i/li unaprijediti umijeće

komuniciranja. Sigurno nema osobe koja ne bi u tom umijeću željela biti uspješnija, koja ne bi željela da njezini susreti budu kvalitetniji, cjelovitiji, osobniji, iskreniji...

Svijest o važnosti dijaloga u našoj je Zajednici na poseban način došla do izražaja prvoga svibnja ove godine. Toga je dana *Sekcija za katehizaciju* organizirala cjelodnevni susret za sestre katehistkinje, voditeljice liturgijskoga pjevanja i sakristanke na temu *Dijalog među nama*. Odaziv sestara, a bilo nas je više od trideset, govori da je naslov pobudio interes.

Susret je započeo molitvenim sabiranjem koje je preko Power Point-a animirala s. Marta Škorić. Nakon toga je provincijalna predstojnica s. Klara kratko pozdravila nazočne. Izlaganje riječju i projekcijom održala je s Rebeka Anić. Istaknula je važnost dijaloga općenito kao i dijalošku usmjerenošć Drugoga vatikanskoga sabora koja se razvija na međureligijskom i ekumenskom planu.

S. Rebeka je posvijestila važnost unutarnje jasnoće kao humusa iskrene i dobre komunikacije. Umijeće dijaloga može biti dobro usvojena tehnika ali to nije dovoljno za zajednički život. Pravi dijalog kojim se zajednica izgrađuje zahtjeva osobnu unutarnju raspoloživost i istinit pristup. Dakako, i da je sve u najboljem redu, jednostavno su

neizbjježne krize i sukobi. No, krize i sukobi ne moraju biti kočnica dijaloga. Mogu biti šansa „brušenja“ međusobnih odnosa, ali samo ako su otvoreni oprštanju.

Oprštanje je rješenje za blokade u komunikaciji. Svi imamo iskustvo oprštanja, bilo da smo oprost tražili, bilo da smo ga dali. No, isto tako imamo iskustvo krivoga slušanja/interpretacije, bilo da smo nekoga pogrešno čuli, doživjeli i interpretirali, bilo da su nas pogrešno čuli, doživjeli i interpretirali. U svrhu izbjegavanja takvih situacija s. Rebeka je istaknula važnost uživljavanja u svijet onoga s kim komuniciramo. Tako se ne će dogoditi klasificiranje sugovornika i sadržaja koji nam posreduje u neke, već unaprijed, postavljene sheme.

Nakon, točnije već tijekom, izlaganja sestre su, poticane sadržajem, postavljale pitanja i vodile kratku diskusiju. Ona se u potpunosti razvila u poslijepodnevnom dijelu susreta. Podijeljene u skupine sestre su se osvrnule na izlaganje. Odgovarale su na unaprijed pripremljena pitanja: *Treba li nam više znanja o međureligijskom dijalogu? O ekumenskom dijalogu? O dijalu među nama?*

U skupinama je došla do izražaja i radna narav susreta. Naime, sudionice su zajednički promišljale koje pastoralne aktivnosti mogu poduzeti provincijalna vijeća/sekcijs u sljedećoj školskoj godini. Došlo se tako do konkretnih prijedloga, te su određeni neki daljnji koraci. Predložena su dva datuma za održavanje cjelodnevnih susreta kao i način njihove realizacije.

Na kraju su sve sudionice izrazile zadovoljstvo održanim susretom. S obzirom da se tema dijaloga našla vrlo važnom za naš zajednički život, sprječavanje i nadvladavanje otuđenja i rast u kvaliteti komuniciranja, predloženo je da se i dalje produbljuje ista tema.

s. Natanaela Radinović



## SIROMAŠNE RADI SIROMAHU

*Ne znam kakva će biti vaša sudbina, ali jednu stvar znam: Jedini od vas koji će biti istinski sretni su oni koji su tražili i pronašli način kako služiti. (Albert Schweitzer)*

Dana 10. lipnja 2006. godine *Vijeće za apostolat, Sekcija za medicinsku i socijalnu službu*, upriličilo je godišnji susret za medicinske sestre i socijalne radnice naše Provincije. Shodno djelatnosti kojom se bavimo i unutar koje smo svakodnevno pozvane suosjećati sa siromašnjima, napuštenima, obespravljenima, bolesnima, ojađenima, naše druženje bilo je na temu *Siromašne radi siromaha*.

Jutarnje okupljanje u predvorju novog samostana u Zadru kod svih je izazvalo oduševljenje velebnim zdanjem u koje su utkani rad i znoj svake pojedine sestre u Provinciji.

Nakon kratkog razgledavanja samostana, nas petnaestak koliko nas se okupilo na ovom susretu, zaputile smo se preko morskog plavetnila na mali otočić zadarskog arhipelaga – Škojić. Okrijepljene kod euharistijskog stola i nadahnute mislima domaćina fra Bože Sučića, povukle smo se na morsku obalu gdje se sestre članice sekcijskih predavanjima i meditacijom nastojale objediniti pojmom siromaštva i poslanja siromašnjima od Evanđelja i Isusovih vremena, preko života sv. Franje do naših dana.

Živa diskusija, koja se spontano razvila nakon izlaganja dovoljno je posvjedočila o aktualnosti teme i obilju problematike s kojom se u svakodnevnom radu susrećemo. Cilj ovoga susreta bio je potaknuti sestre na razmišljanje i promišljanje našeg odnosa prema siomasima današnjega vremena kroz svakodnevno djelovanje i svjedočenje. Gubavci naših dana od nas, uz profesionalnost, svakodnevno očekuju i živo svjedočenje evanđeoskih vrednota i nadanja. Biti navjestiteljice Božje Riječi i blizine, poslanje je na koje smo pozvane i koje smo se zavjetima obvezale svjedočiti kroz djelatnosti koje obavljamo.

Uzajamno obogaćene iskustvima i razmišljanjima o sebi, siomasima kojima smo poslane, vrednovanju našeg poziva unutar zajednice, na povratku sa Škojića navratile smo ponovo do Arbanasa odakle smo se, nakon tjelesne okrjepe i osvježenja kišnim kapima, uputile svaka prema svojoj kući i svojim siomasima. Zadovoljne susretom, sestre sudionice izrazile su želju, a nas članice sekcijskih zadužila, da tijekom godine organiziramo još pokoj ovakav ili sličan susret.

Kao pročelnica Sekcije imam potrebu, a i dužnost ispričati se svim sestrama koje su osjećale da su trebale biti dionice ovoga susreta, a nisam im uputila pozivnicu. Na žalost, od prethodnog vodstva sekcijskog bilo mi je krivo preneseno da je susret namijenjen medicinskim sestrama i socijalnim radnicama, a ne svim sestrama koje rade u socijalno-medicinskim ustanovama bez obzira koju djelatnost obavljaju. Nije mi bila želja nikoga povrijediti, stoga se ispričavam svima koje su se takvima osjetile i sve pozivam da nam se pridruže u susretima koji će slijediti tijekom nove školske godine.

s. Jelena Lončar

## ZBIVANJA I OSVRTI

### IZLOŽBE U KNINU I GOSPIĆU

Ode u nepovratno godina 2005., natovarena sa svim i svačim: dobrom i manje dobrom, pa nažalost i zlim. Hvala dragom Bogu, ipak mislim da ima na svijetu više dobra nego zla, osobito kod nas Bogu posvećenih osoba. Pa i izvan samostana ima svetih osoba, ja mnoge poznam, samo što su više sakrivene kao što su to i dragocjeni biseri. Pitat ćete me zašto ovo pišem kad svi to znamo i doživljavamo. Pa da podsjetim sebe i možda još nekoga, da u novoj godini obnovimo naša obećanja koje smo izručile Bogu na dan našeg zavjetovanja.

Eto, sada, da prijedem na cilj ovog pisanja. Provincijalka s. Klara me zamolila da napišem par redaka o mom djelovanju u 2005. godini. Hvala s. Klari. Uistinu imam puno lijepih doživljaja. Gotovo početkom godine 2005., to jest za Uskrs bila sam pozvana da izložim nekoliko svojih radova u „Hrvatske željeznice“, Zagreb. Ne ću o tome pisati jer je već o tome pisano još bolje nego što bih ja. Trpanjsku izložbu također je vrlo lijepo prikazala naša draga s. Veronika Tipurić.

Evo, mene je dopalo da malo opišem svoje osjećaje i viđenje o dvjema zadnjim izložbama, u Kninu i Gospiću. Zahvalna sam s. Bonifaciji Barun, predstojnici koja je u suglasju s gosp. Ivanom Jurjevićem organizirala ove dvije izložbe.

Rado o tome pišem, jer sigurno svi već znate da je Knin grad gdje sam prvi put ugledala tlo i sunce. Tu sam primila i Sunce Isusa Krista u sv. krštenju. Gospić je grad u kojem su rođeni moji dragi roditelji i dva najstarija brata.

Kad govorim o Kninu mnogi događaji lebde u mojoj duši. Zato je izložba u Kninu za mene od velike važnosti i uzbuđenja. Već mnogo prije 1. prosinca 2005., datuma određenog za otvorenje izložbe, u meni je srce kucalo neobičajno. U jutro u 6,30 sati toga dana stigao je gosp. Ivan Jurjević s još dvije osobe. Stavili smo u automobil nekoliko slika i krenuli za Knin. U Lici nas je dočekala bjelina snijega. A da umnoži naše veselje dočekalo nas je i sunce. Možete zamisliti koja krasota prirode. Oko 14 sati stigli smo u Knin kod naših sestara koje su nas primile s hvalevrijednom ljubaznošću i odličnim ručkom. U 17 sati uspeli smo se na tvrđavu gdje je bila već spremna izložba. Dvorana je izgledala kao kraljevska. I još više, jer je sada ukrašena slikama. U 18 sati pojavila se jedna vrlo mlada dama, to jest mudra gradonačelnica sa samo 25 godina gđa Josipa Rimac. Nazočan je bio i fra Petar Klarić, gvardijan, te mnoge druge kninske ličnosti, pisci, slikari, kipari, pjesnici i drugi Kninjani. Ja sam se među njima osjećala tako malena i rekla bih kao ono dijete koje je prije 70 godina trčalo po toj istoj tvrđavi i tim istim ulicama i stepenicama dolje pa gore. Osjećala sam se tako lijepo da sam pomislila: šteta da nema i ovdje mojih sestrica s Jordanovca. Tu me je utješila prisutnost naših dragih sestara: s. Venancija, s. Valentina, s. Marija Ivana.

Kad su završila sva predstavljanja i govori krenuli smo u restoran da se malo i tjelesno okrijepimo. Tu je bilo vrlo veselo uz zakusku, recitaciju i pjesmu. Nakon toga spustili smo se do sestrinske kuće gdje smo nastavili druženje u lijepom raspoloženju. Oko 21 sat morali smo se vratiti u Zagreb. Naše misli bile su ispunjene ljepotom koju smo doživjeli u Kraljevskom gradu.

A Gospićka izložba je bila ništa manje usrećujuća. Pa, to je grad mojih milih i dragih roditelja, gdje ima još mnogo svježih stvari koje me podsjećaju na daleko-blizu prošlost. Ovdje sam imala sreću da je putovanje uljepšala s. Bonifacija. To je bilo 15 dana nakon Kninske izložbe, 15. prosinca 2005. godine. Pošto je Gospić bliže, krenuli smo oko podne. Opet sličan prizor i osjećaji. Gospić, mučenički grad, primio nas je s oduševljenjem u „Muzeju Like“ s gđom dr. Biserkom Velić i suradnicima. Najprije smo se okrijepili i onda su nas pozvali da vidimo postavljene slike. A imali smo što i vidjeti i čemu se diviti. To je bila izložba postavljena u tri prostorije: jedna sa sakralnim slikama, druga s prirodom a treća s apstrakcijama. Imali smo prigodu pozdraviti i preuzvišenog biskupa mons. Milu Bogovića te ga osobno pozvati. To je osoba puna vidljivih duhovnih i ljudskih vrlina.

Uvodnu i glavnu riječ je imao biskup mons. Mile Bogović. Kratke ali pune Božjega duha bile su njegove riječi. Svi smo bili ganuti. Bilo je dosta i moje rodbine i to mi je uveličalo sreću. Poslije njega pozdravila je prisutne dogradonačelnica, a potom dr. Biserka Velić, povjesničarka umjetnosti.

Nakon pozdrava i čestitki svi nazočni išli smo u jedan vrlo lijepo opremljen restoran gdje nas je čekala, rekla bih skoro, kraljevska večera, koju je naručio mons. Bogović. Tu smo razgovarali i obnavljali događaje. Na završetku večere zahvalila je s. Bonifacija gđi Biserki i njenim suradnicima na tako lijepo pripremljenom slavlju. Krenuli smo prema Zagrebu koji nas je dočekao s noćnim osvjetljenjem i izgledao je kao užaren bakljama, a mjesecina je uvećala taj tajanstveni žar.

Drage sestre, oprostite što sam toliko zakasnila da i vas obradujem s ovim izvješćem. Znam da se svi radujemo uspjehu svake od naših susestara.

Voli vas vaša susestra

s. Pija Padjen

\*\*\*

Nisu završene izložbe s. Pije. Već početkom ove godine sudjelovala je na jednoj zajedničkoj. Ta je bila posebna.

Dana 25. siječnja 2006. upriličena je izložba lika Velikog Pape Ivana Pavla II. u prostoru Vojnog ordinarijata u Zagrebu. Uz velike crkvene i civilne ličnosti kao i brojne umjetnike našla se i naša s. Pija. Nakon govora, pozdrava, popratne pjesme i svečanog otvaranja uslijedilo je razgledavanje izložbe. Bile su tu razne tehnikе, poze i veličine dragog nam Pape.

Od svih zapaženo i pohvaljeno bijaše djelo naše s. Pije: ulje na platnu. Papa oslonjen na svoj križ s izuzetno izraženom patnjom na licu i općenitim položajem tijela, kao da hoće zavapiti: „Europo, kuda ideš? Tvoji su korijeni – sjeti se, obrati se – Kristu Otkupitelju!“ Taj krik koji se ne čuje, ali se kod Pape duboko osjeća, izrazila je s. Pija na ovoj prekrasnoj slici.

s. Božena Duvnjak

## FRAMAŠI POSJETILI DOM NA LOVRETU

Svako druženje, bilo ono na duhovnom ili na humanom području, veoma je korisno i obogaćuje pojedinca i zajednicu. U župi Zmijavci, osim redovnoga druženja subotom, framaši rado sudjeluju u humanitarnim aktivnostima za potrebne i starije osobe. Također rado sudjeluju u prigodnim priredbama, vole pjevati, igrati narodna kola i sve što je lijepo i veselo.

Vidjevši neke priredbe u rodnoj župi Zmijavcima, s. Ljiljana Todorić nas je pozvala da posjetimo starije i nemoćne osobe u Domu na Lovretu. Vrlo rado smo prihvatili poziv, a posebno župnik fra Vinko Prlić, koji je velikodušan i uvijek spremjan za sve aktivnosti u župi i šire. To smo ostvarili na Uskrsni ponedjeljak, kada smo autobusom s trideset mlađih, župnik fra Vinko Prlić i ja sa suradnicima krenuli za Split.

Za tu prigodu smo se posebno pripremali. Izradili smo uskrsne čestitke za sve korisnike Doma. Uz čestitku svi su dobili i simbolični poklon. Također smo pripremili prigodni program, koji su izveli mlađi framaši. U programu je bila jedna šaljiva priredba: „Mara traži penziju“ i dva kola, Imotsko i Hercegovačka trusa. Publika (korisnici Doma i još mnogi iz Splita) je bila oduševljena, što su pokazali svojom pažnjom i pljeskom na kraju.

Bilo je dirljivo i lijepo za sve nas. Posebno je mlađima bilo zanimljivo kada smo obišli sve nepokretne korisnike Doma. Vidjeli smo da mala pažnja može učiniti čuda i razveseliti bolesna i nemoćna čovjeka.

Poslije druženja na Lovretu posjetili smo katedralu sv. Duje. Zatim smo posjetili svetište Gospe od Otoka u Solinu. Raspoloženi i puni dojmova, sretno smo se vratili u naše Zmijavce.

s. Jasna Kasalo



### „EMAUS“ U „EMAUSU“

Dirljivo i utješno evanđelje o odlasku Isusovih učenika iz Jeruzalema u Emaus nakon teških dana muke i smrti Isusove – jedno je od najtopljih. Donedavno se čitalo samo na Uskrsni ponедjeljak i donosilo odmor duši i radost srcu.

U mnogim našim krajevima postoji običaj da se u sjećanje na utješene učenike spoznajom da je Isus uskrsnuo – Uskrsni ponедjeljak posebno obilježi zajedničkim odlaskom u prirodu i u radosno pobožnom raspoloženju provede dan s olakšanjem naglašenoga posta i molitve Velikoga tjedna. I taj je dan dobio ime Emaus. Premda se tekst Evanđelja „premjestio“, običaj je i ime za taj dan ostalo, pogotovo u nekim sredinama. Ideja odlaska u Emaus daje snagu kroz pustinjske dane korizme.

Vjerojatno vas zanima realizacija ovogodišnjeg Emausa u Domu za starije i nemoćne na Lovretu. Spremao se taj Emaus na dva mjesta, pa su i „realizirani“ dva Emausa.

Glavna priprava bila je u imotskoj župi Zmijavci, na čelu sa župnikom fra Vinkom Prlićem i katehistkinjom odnosno sviračicom našom s. Jasnom Kasalo. Trebala se postići obostrana radost. S jedne strane mladi iz Zmijavaca koji će spremiti priredbu, a s druge strane korisnici lovretskoga Doma koji je dominikanac o. Luka Prcela u jednoj prigodnoj propovijedi nazvao Hramom patnje.

U Zmijavcima se angažiralo sve mlado i poletno, vježbala se duhovita šaljiva priredba, izvježbalo nekoliko pučkih kola i sve začinilo prikladnom pjesmom „iz starijih vremena“ da godi uhu i srcu korisnika. Potražilo se u župi i naokolo slikovita narodna nošnja. I čekalo se da dođe dan putovanja. Župnik je još umoran od uskrsnih bdijenja, nije odmorena ni sviračica poslije euharistijskih i inih pjevanja, ali ideja da se ide druge posjetiti i razveseliti digla je svaki umor.

Na Lovretu, odnosno u Domu, sve je u znaku: Dolaze Zmijavci! Većina korisnika Doma obasjana je radošću – uza svu svoju patnju. U svojim kolicima sići će liftom u dvorište Doma, staviti se u prikladan krug te čekati svoje goste. Njihov Emaus je samo izići iz zgrade Doma i staviti se u pozu čekanja i pažnje. Ali i to je Emaus!

Relativno rano stigao je autobus iz Zmijavaca. Svi prisutni su ozarena lica. Nastaje opća živ-žav, koji se stapa s ptičjim pjevom lovretskoga vrta i lovoroze šumice. Dvorište je već „posijano“ gostima iz grada i rođbinom iz okolice (što bi se možda moglo nazvati trećim Emausom!).

Sve to šaroliko društvo gledala je sa susjednih borova jedna mala, elastična vjeverica. Inače ih ima dvije na granama vrta, ali ovog dana bila je samo jedna – druga se vjerojatno prepala i negdje skrila. Te drage dvije susjede sa znatiželjom promatraju svakoga dana stanovnici Doma. Neki takva nešto još nisu vidjeli, pa jedna gospođa kaže da je to lisica. Kad je razborita „cimerica“ nije mogla uvjeriti da to nije lisica, velikodušno je popustila i nazvala vjevericu naprosto „životinja“. „Pogledajte, gospođa Marija, eno na grani ona životinja.“ I sad je obje zovu životinja, a prijateljstvo se među „cimericama“ nastavilo. E, da je znati i moći uvijek u životu biti tako mudar i popustljiv!

Nakon pozdrava prisutnih sa strane ravnateljice s. Ljiljane, nastala je tišina i program se počeo odvijati na opće zanimanje. Slikovita kola dala su svemu radosni pečat.

Na koncu su se duhovito oprostile sa svima dvije starije gospođe, prijateljice i znanice doma: gđa Vinka Luković i gđa Matošić.

I prije i poslije susreta spretne i zgodne mlade volonterke nudile su ljubazno sa svojih blistavih poslužavnika slatke zalogaže i s lica ljubazan pogled. Gosti iz Zmijavaca bili su okrijepljeni jer ih je čekao put na povratku obojen sa 100 dojmova. Glavni je ipak bio pitanje: Kamo ćemo dogodine u Emaus, fra Vinko i s. Jasna?

s. Berhmana Nazor

### SUSRET S BOGOM, S DRUGIMA I SA SAMIM SOBOM

Na račun mlađih često se čuje prigovor da su neodgovorni i da nedovoljno razmišljaju. Nije istina! I ovogodišnja duhovna obnova za mlađe, od 20. do 22. travnja, koju su organizirale s. Tamara i s. Filipa pokazala je da njih samo treba znati ispravno motivirati. Tema obnove koju je i ovoga puta animirala s. Marta Škorić imala je za cilj potaknuti mlađe na iskreno prijateljstvo s Isusom, otvoreni pristup bližnjima i otkrivanje samoga sebe.

Onima koji se nalaze na pragu ozbiljnosti života potrebno je neprestance posvjećivati da je Isus pravi prijatelj sviju koji to hoće! Prijateljstvo nije zbilja koja se podrazumijeva sama po sebi. Iskren prijatelj Božji je dar kojega nažalost često puta ne znamo zadržati. K tomu, mnoge Božje darove u ovom suvremenom užurbanom ritmu života ne znamo ili ne možemo prepoznati. Ponekad se čak i bojimo prepustiti zovu i izazovu prijateljstva jer se ne želimo odreći nekih svojih komotnosti. Događa se to i u slučaju kad nas pohodi Prijatelj na kojega misli i prorok Izajia kad veli: *Gle, u dlanove sam te svoje urezao* (49,16). On nas je zavolio prije svih. I poznaje nas bolje od nas samih.

U želji da osmoškolcima približimo Božju prijateljsku ponudu koja uključuje i odgovornost prema svakome čovjeku, ponudile smo im povlačenje u osamu, iskorak iz uobičajenoga ritma svakodnevice, kako bi On jasnije progovorio njihovu srcu. Odazvali su se i ne znajući kamo ćemo poći. A da su mlađi bili znatiželjni i nestrpljivi, osjetila sam u susretima s njima, bilo u školskim hodnicima, bilo na ulici. Hoćemo li, gdje i kada ćemo ići, bila su pitanja na koja sam trebala često davati odgovor. Radovala sam se njihovu iščekivanju, i sama iščekujući dan polaska.

Za Međugorje smo krenuli dvadesetoga travnja: trideset djevojaka i dvadeset mlađica. Iz Paga su nas ispratile brižne mame i tete s pitanjem: „Časna, hoćete li moći s njima na kraj?“ „Imamo povjerenja jedni u druge“, odgovorila sam. Oteo mi se uzdah: „Isuse, hvala ti, jer i Ti putuješ s nama!“

U Splitu nam se je pridružila s. Marta koja je odmah počela animirati susret. Toliko je bilo zanimljivo da nitko nije osjetio dužinu puta. Možda je tomu doprinijela stanka i okrjepa u Vepricu, gdje su nas dobri ljudi toliko velikodušno i darežljivo nahranili da je bilo „ulomaka“ i za strance koji su se tamo zatekli. Ovaj mi je prizor dozvao u pamet svetopisamski događaj kad je Isus nahranio pet tisuća ljudi. Dobar početak obnove! Vjerujem da će Isus nasititi ove mlađe duše.

Postaja koja je uslijedila nakon Veprica bio je Dubrovnik. Tamo nas je dočekao o. Ivo Plenković i uz kratko tumačenje pokazao nam neke ljepote grada. Obogaćeni novim susretom i spoznajama nastavismo put prema svome odredištu, prema Međugorju.

Po dolasku u Međugorju ušli smo u posebno ozračje, poznato svima koji tamo hodočaste. Djeca su rekla da sve odiše mirom. Činilo im se kao da čitavi svijet moli. Ponukani viđenim i doživljenim pridružili su se mnoštvu molitelja i u toj su sabranosti ostali kroz čitavo vrijeme našega boravka.

U Međugorju se naša družina umnožila za još devet članova. Naime, pridružila nam se s. Filipa Smoljo s osam djevojaka iz župe Proložac. Svi smo se vrlo brzo prijateljski povezali. Takvo je ozračje doprinijelo uživljrenom slušanju izlaganja s. Marte o Isusu prijatelju, o međuljudskom prijateljstvu, o njegovu značenju i izgradnji. Radeći u skupinama, naši su mladi prijatelji riječju i crtežom govorili o sebi, o svom odnosu prema drugima i prema Isusu.

Kroz meditaciju na temu *Jakovljev san* mladi su ponirali u svoju nutrinu. Produbljivali su ponuđene sadržaje među kojima je bio i posjet komuni djevojaka. Svjedočenje koje su tamo čuli urezalo im se u srce.

Poseban doživljaj svakako je bio i večernji odlazak na brdo. Uspinjući se s upaljenim svijećama, uz molitvu križnoga puta, osjećali smo kako smo blisko povezani s Isusom i međusobno. Oko dvadeset i dva sata, praćeni budnim okom zvijezda, vratili smo se u dolinu ispunjeni radošću i mirom.

Zajedništvo je među nama raslo iz trenutka u trenutak, iz događaja u događaj. Vidjelo se to i na euharistijskim slavlјima. A da krug nije bio zatvoren svjedoči i posjet komuni mladića gdje su nas članovi zajednice počastili slasnom talijanskom pizzom i sladoledom.

Obogaćeni mnogovrsnim susretnim blagoslovima po povratku smo se željeli još malo napojiti na izvorima milosti. Posjetili smo Imotska jezera, potom i samostanski muzej gdje su nas srdačno primili franjevci. Da Gospodin obilato daje onima koji ga mole pokazao je i pljuskom. Naime, sasvim iznenada pohodila nas je kiša. Njome Gospod kao da je htio zaliti, natopiti sve ono što smo kroz dane obnove posijali u svoja srca, dušu i razum. Hvala i slava Njemu!

Dakako, na kraju valja zahvaliti i svim dobrim ljudima koji su nam pripomogli u realiziranju obnove. I njihova je zasluga to što su sudionici susreta poželjeli da se ovo iskustvo ponovi.

s. Tamara Bota

#### DOJMOVI SUDIONIKA NA DUHOVNOJ OBNOVI

Krenuvši iz Paga, mislio sam: „Kako će se sve ovo odvijati? Hoće li uspjeti ovo hodočašće?“ Te misli i još tisuću njih, odjekivali su mi u glavi. Nakon nekoliko sati vožnje te posjeta Gospinu svetištu Vepric, stigli smo u Dubrovnik. U Dubrovniku smo razgledali dominikanski samostan, sv. Vlahu i sve ljepote koje Dubrovnik krase.

Napokon, nakon razgledanja Dubrovnika, ceste su se poravnale i kao da su sve bile usmjerene baš tamo gdje je Kraljica mira. Stigli smo u Međugorje. Oduševljenje se nije moglo sakriti, ali uostalom to i nije bila namjera. Rijeke i rijeke ljudi su se sakupljali samo

radi jedne osobe, osobe koja je božanskog lica ispunila i srca mlađih hodočasnika iz Paga i Proložca.

Uz meditacije koje su pripremile nama dobro znane sestre: Marta, Filipa i Tamara, ispunili smo, ne samo vrijeme već praznine u duši! Posjet brdu Križevac je zapečaćen i pohranjen u srcima koja su gore išla sa svijećama u ruci.

Kad je došao dan odlaska iz Međugorja, nije mi bilo žao jer sam otišao iz njega duha spremnijega i srca ispunjena. Dobio sam odgovore na pitanja s početka putovanja.

Hodočašće nije uspjelo, ono se ostvarilo.

Ivan G. 1. srednje, sjemeništara

\*\*\*

Ovo mi je bio drugi put na duhovnoj obnovi. Ovaj put se nisam pitala kako će to biti, već sam druge poticala, podi, ne ćes se pokajati, vratit ćes se bogatiji i spremniji za ono što nas čeka sutra. Teško mi je izdvojiti bilo što od onoga što nam je dobri Otac preko naših triju časnih sestara stavio pred nas...

Druženje u autobusu kroz upoznavanje... ni glazba nam nije bila potrebna.

Komuna, čišćenje i susret sa samim sobom i Bogom... Bože koliko patnje možemo nanijeti sebi i onima koji nas vole... zašto sljepoća... a Ti Kriste naše si svjetlo... Bože, ne dopusti da se otrgnemo od Tebe u ovom vrtlogu svijeta današnjice.

Majčino selo, toliko djece koji su utjehu i ljubav našli u zagrljaju duhovne majke. Bože, pomozi nam da ljubimo život i da se za njega zauzimamo. Svijet i život je na nama mladima... Hvala Ti!

Meditacije, ne znam koju bih izdvojila, svaka mi se usjekla u srce. Jakovljev san produbio je u meni vjeru da je Bog uvijek na djelu onima koji mu se obraćaju. Otvori se... ključ ljubavi koji sva vrata otvara... potaklo me je da svoje življenje protkam ljubavlju.

I ja sam odgovorna... i za sebe i za drugoga. Bog me je obdario sa svim što mi je potrebno za življenje.

Put križa... poput brda Sinaja gdje sklopih s Gospodinom još jednom savez da ću živjeti po Njegovim riječima... molitva, upaljene svijeće, noć. Idemo prema križu, nezaboravno!

Vrijeme duhovne obnove nas pedeset i osam s našim trima časnima, kad bih mogla vratila bih iznova, ali shvatila sam da je moj zadatak sve što sam dobila da pretočim u svoj životni hod. Ovo iskustvo učinilo me je drugačijom... otvorilo mi je spoznaje mog postojanja. Osjećam da mi je puno lakše nositi se sa svim onim što mladog čovjeka danas zalijeće. Bogu hvala za ovo vrijeme koje ću svakodnevno obnavljati molitvom, susretima darivajući se, jer sam i sama dar, a Isus je prijatelj svih nas!

Sara M. 8. raz.

## TOLIKE RAZLIČITOSTI, A OPET JEDNO

Od 5. - 7. svibnja 2006. godine kod sestara Kćeri Božje ljubavi u Granešini kod Zagreba održan je seminar za juniorke svih družbi u organizaciji HUVRP.

Voditelj seminara fra Nikola Vukoja nam je govorio o zajedništvu. Ovo bijaše za sve nas milosno vrijeme, jer smo imale priliku upoznati različitosti zajednica koje žive i svoje temelje grade na svojim korijenima. Jedno od važnih temelja za naš redovnički život jest zajedništvo, bez njega ne bi uopće bilo redovničkoga života. Zajedništvo se rađa iz duha, iz dijeljenja zajedničkih dobara. Čovjek je biće zajedništva i on se jedino takav može ostvariti. Danas svijet treba model zajedništva. Za zajednički život potrebni smo jedni drugima, jer bez drugih ne možemo ni otkrivati ono što trebamo. Treba da u našim zajednicama odzvanja ono „ja“ i „ti“ koje će se kasnije pretapati u ono „mi“.

Kako i koliko mi juniorke pridonosimo izgradivanju u našim zajednicama? Jesmo li svjesne duhovnih dobara koje smo primile od zajednice? Dolazim u zajednicu koja me prihvaca. Od koliko dobrote i ljubavi svojih sestara ja živim? Prepoznajem li ono življeno Evandelje? To su bila pitanja o kojima smo ozbiljno razmišljale i nastojale ispitati sebe, svoje stavove i svoj doprinos zajedništvu. Još ljepše je bilo dijeljenje iskustva s drugima.

Rad po skupinama nam je uistinu bio obogaćenje i još jedno novo iskustvo u spoznaji drugačijih mišljenja i stavova. Kroz ove male skupine i razgovore mogle smo dotaknuti i ono što svaka u svojoj zajednici nosi, probleme i poteškoće s kojima se susreće, ali isto tako i ono što zajednicu drži da živi i djeluje po Onome koji daje smisao našem životu.

Smisao našeg zajedništva jest svjedočiti i pronositi živo Evandelje. Evandelje se ne gradi u onome što nije, nego u onome što jest. Bog nam po svojoj Riječi doziva u pamet da prihvaćamo ono što smo obećali.

Naš život je sijanje sjemena. I kroz ove dane puno je dobroga sjemena palo na plodno tlo. Osnažene tom Riječju i novim iskustvima, zaželjele smo ove spoznaje ponijeti u svoje zajednice. Gle, kako je dobro i lijepo kao sestre živjeti zajedno...

s. Lucija Bilokapić



## SUSRET NOVAKINJA I POSTULANTKINJA

Dana 19. i 20. svibnja održan je u Potocima kod Mostara susret novakinja i postulantkinja naših triju provincija pod vodstvom fra Ivana Šarčevića iz Sarajeva. Za nas iz Ivanić-Kloštra i Splita sestre su pripremile poznate hercegovačke specijalitete (sir iz ovčeg mijeha, razne pite i čorbe) te nas tako toplo udomile. S. Marija Pehar, voditeljica novakinja, upoznala nas je s kratkom poviješću samostana koji je od velike važnosti za provinciju Sv. Obitelji.

Tema našega susreta bila je *Tko je čovjek?* s osrvtom na vlastitu osobnost koju treba izgraditi, uvijek provjeravati, jačati i usmjeravati. Teme naših četiriju predavanja bile su:

- Krepost istinoljubivosti
- Tko je čovjek - antropološko gledište
- Tko je Isus Krist za mene
- Sv. Franjo - odnos prema Isusu Kristu, prema čovjeku

Kako doći do samoga sebe uvijek je temeljno pitanje i najteži zadatak. Romano Guardini tvrdi kako je krepost čvrstoća ali ne ukrućenost i oporost. Krepost podrazumijeva dinamično stanje. U istinoljubivost se slijevaju i druge kreposti kao što su zahvalnost, temeljno povjerenje u život, urednost (u koju opet spada disciplina, raspored). A što je najvažnije? Što radi Isus? On prekida taj lančani odnos, sprječava lavinu koju pokreće prvi kamen, prva laž. Pitanje se postavlja svakome od nas: Mogu li ja stajati sa svojom istinom pred svjetinom? Ova tema nas je toliko zaokupila da su nam i ostala tri predavanja bila *obojena* traganjem za istinom. Možda je najzanimljivije bilo to zajedničko traženje: što je istina, gdje je istina, kako se odnosim prema istini. Svakako je istina vrlo snažna. Nekada može sve porušiti ali je može uzdrmati i najmanja sitnica. U tome i jest problem. Čovjek je osjetljiv i pitanje je može li izdržati navalu svjetine kao što to čini Isus, odnosno koliko ja mogu podnijeti za istinu. Istina ne mora uvijek biti izgovorena, ona se živi i svjedoči. Sv. Augustin se pitao: *Tko sam ja pred Bogom?* Sv. Franjo: *Tko sam ja, a tko si Ti, Bože moj?* Tako i ovdje imamo kategoriju traženja istine. Svi veliki ljudi su pokušavali odgovoriti na ova pitanja, pokušavali biti iskreni prema Bogu i prema sebi. Uvijek moramo imati na umu da posljednju riječ u našem životu ima Bog. Ali na nama je odgovornost prema životu pa tako i odgovornost prema istini. Isus nas je ljubio i baš zato nam je govorio samo istinu koja nas u više slučajeva boli nego što nam odgovara.

Zajedno smo razmišljali. Možda je najzanimljivija bila upravo ta razmjena iskustava. Ovakvi susreti nas obogaćuju, više i bolje se upoznajemo. Predavanja su nam pomogla najviše zato što nisu bila uzvišena predavanja s katedre nego protkana životnim iskustvima svakidašnjice. Sigurna sam da dijelim ovo mišljenje s ostalim novakinjama i postulantkinjama. Zato smo se rastale u željnom očekivanju sljedećega susreta.

s. Lidija Bernardica, novakinja

## ZADARSKO BIJELO SRCE

Medicinska škola *Ante Kuzmanića* u Zadru organizirala je 12. svibnja 2006. godine proslavu Svjetskog dana sestrinstva, u sklopu koje je zaslužnim medicinskim sestrama Zadarske županije dodijeljeno priznanje *Zadarsko Bijelo Srce*. Svečana dodjela održana je u dvorani Sveučilišta.

*Bijelo Srce* je simbol sestrinstva od 2001. godine, ono simbolizira povezanost medicinskih sestara diljem svijeta i njihovu humanost. Zadarske medicinske sestre su iste godine prihvatile Bijelo Srce kao svoj simbol. Od godine 2003. za nagradu se dodjeljuje bijelo srce izrađeno od paške čipke. Medicinske sestre je izabiru kao izričaj zahvalnosti i priznanja svim kolegicama koje su se zalaganjem i plemenitošću pokazale na svojim radnim mjestima. Za Dan sestrinstva izabran je baš ovaj datum jer je to dan na koji se rodila prva medicinska sestra Florenc Neghtingale, koja je sudjelovala u Krimskom ratu.

Ove godine priznanje je dobilo dvanaest medicinskih sestara. Od Hrvatske katoličke udruge predložena je i priznanje je dobila naša s. Ana Marija Jurić-Arambašić. Svečanosti je nazočilo i nekoliko naših sestara iz Arbanasa.

Našoj sestri Ani Mariji čestitamo na zasluženom priznanju. Na putu nesebičnog darivanja neka je u njezinim nastojanjima i dalje prati Božji blagoslov.

s. Danijela Kovačević

## IZ ŽIVOTA DJEČJEGA VRTIĆA JORDANOVAC

### *Vikend na Glavotoku*



Sve je počelo mjesec dana prije. Oni koji su tamo već bili, svoje oduševljenje i ispunjenje nisu krili. Druge su poticali pa čak i nagovarali da vikend, od 28. travnja do 1. svibnja, provedu na samotnom mjestu, već svima dobro znanom Glavotoku. Tako i bijaše! U jednom dahu sve je bilo popunjeno. Na naše veliko iznenađenje toliko ih se prijavilo da jednostavno nije bilo moguće sve smjestiti pa su neki nevoljko odustajali. Za četrdeset i sedmero djece trebalo se ipak brinuti pa su

zato put Glavotoka krenule i njihove tete: Radoslava, Božidara, Sanja, Marina M. i Helena. Za one velike kojih je bilo trideset, pobrinuo se naš domaćin i voditelj duhovnog programa fra Nikola Barun, TOR. Tema o kojoj su roditelji razmišljali i u skupinama iznosili iskustva

bila je: *Važnost molitve u obiteljskom životu*. Hvalom i molitvom Bogu za svaki dan u našim životima i za svako dobro koje je izveo u nama i po nama zahvaljivali smo zajedno na euharistijskom slavlju. Iako nam vrijeme nije bilo naklonjeno, bilo je onih koji su gitarom, uz stare dalmatinske pjesme znali napraviti pravi «štimung», a bilo je i onih koji su uz ples i igru naišli na izričaje: «Čovječe, ne ljuti se!»

#### *Dojmovi obitelji Franjičević*

Ljepote Glavotoka oduševile su nas unatoč hladnom i kišovitom vremenu koje nas je dočekalo. Rijetke sunčane trenutke proveli smo u šetnji i igri s djecom. Kroz rad u grupama upoznali smo roditelje koje smo do sada samo sretali u prolazu. Večernje sate kratili smo uz ostale aktivnosti i igrom. Bitka «Čovječe, ne ljuti se!» nastavlja se i u Zagrebu... Davidov upit na odlasku s Glavotoka svojevrstan je rezime našeg boravka: «Teta Radoslava, hoćemo li mi druge godine dobiti istu sobu?».

#### *Hodočašće u Mariju Bistrici*

U organizaciji Katehetskog ureda Zagrebačke nadbiskupije i katoličkih vrtića grada Zagreba, u subotu 27. svibnja, u nacionalnom svetištu Mariji Bistrici priređeno je hodočašće djece, roditelja i odgojitelja dječjih vrtića Zagrebačke nadbiskupije. Cilj okupljanja je zajednička zahvala nebeskom Ocu za uspješan završetak pedagoške godine. Mjesec svibanj je bio još veći poticaj da ovo događanje bude u Mariji Bistrici. Okupljanje je bilo na središnjem trgu gdje se formirala procesija djece većeg uzrasta sa svojim vrtičkim tetama. Svaki vrtić se okupio pod svojim barjakom pa tako i naša djeca pod našim barjakom koji je izrađen za tu prigodu, s geslom *Život biraj!* i logom naše stoljetne obljetnice dolaska sestara u Split. Procesija je krenula s pjesmom u crkvu, obilazeći kip Majke Božje Bistričke, a zatim se uputila prema otvorenom svetištu iza glavne crkve, gdje je slavljena sv. misa. Djeca su sudjelovala pjevanjem i prinosom darova, a roditelji molitvom vjernika. Nakon sv. mise bilo je slobodno za šetnju, druženje, molitvu i razgledavanje. Osim vrtičkih teta ovom susretu bile su nazočne i druge sestre iz zajednice koje su željele ići.

#### *Posjet staračkom domu u Odri*

U svakom novom danu djeca pokazuju svu svoju ljepotu, ljubav i originalnost. Jednostavno rečeno, jesu ono što jesu. I tako iz godine u godinu, jedni dolaze, a drugi odlaze. U ovoj školskoj godini, iz naše tri grupe odlazi u školu 24 predškolca, koji su u našem vrtiću iz dana u dan stvarali novu igru, maštovitost, ljubav i prijateljstvo. Učili su kako je teško, ali i kako je lijepo zajedno se igrati, rasti, zajedno se radovati, učiti zajedno i učiti jedni od drugih. Ne skrivajući svoju radost i otvorenost, djeca su i kroz ovu godinu pokazala znanje i glumačku vještinu na pozornici našega vrtića, a i dalje. Tako, na poziv uprave staračkog doma u Odri, gdje radi naša s. Ljiljanka, djeca su sa svojim tetama: Radoslavom, Tatjanom, Mirandom, Martinom i Sanjom išla razveseliti starije i nemoćne, koji su s toliko pažnje i ljubavi gledali i slušali raspjevanu jordanovačku dječicu. Susret s djecom vratio ih je u daleku prošlost, gdje se ni suze radosnice nisu mogle skriti.

#### *Oproštaj predškolaca i izlet*

Razigranost i raspjevanost nastavlja se u vrtiću i 8. lipnja, kad smo se oprostili od predškolaca. Uz budno oko teta: Tatjane, Mirande, Martine i Sanje, koje su cijelu godinu provele s njima pripremajući ih za školu, za ovu prigodu uvježbali su predstavu na kojoj su pokazali ne samo da su spremni za školu, nego su ostavili dojam da već idu u školu. To je poseban doživljaj za svu djecu, ali jednako tako i za roditelje i tete u vrtiću. Svi skupa

postajemo svjesni i radosni zbog njihovog odrastanja, ali tužni zbog rastanka. Ali ni to nije kraj. Dana 9. lipnja, u jutarnjim satima ispred našeg vrtića stao je autobus koji je u Gorski kotar odveo naše predškolce i njihove tete na zajednički izlet. Tamo su u park-šumi Golubinjak na svježem zraku i prostranim livadama još jednom pokazali svu svoju radost, razigranost i bezbrižnost djetinjstva. I doista, «jordanovačka» dječica su najdraža na svijetu!

s. Helena Rašić

### «MALO MI JE JEDAN ŽIVOT S TOBOM»

Kad uoči Duhova, oko 18,00 sati, zazvone zvonâ katedrale sv. Bartolomeja u Frankfurtu i mnoštvo različitih nacionalnosti i jezika pohrli u katedralu, onda se zna da je to poziv na slavlje *Duhovskog čuda*. Indijski *ritual svjetla*, *Pokajnički čin* na španjolskom i *Slava* na hrvatskom jeziku, *Psalam* u eritrejskoj izvedbi, *Evandeoska procesija* Portugalaca, indonezijska glazba, *Molitva vjernika* na talijanskom, arapskom, poljskom, filipinskom, slovenskom, koreanskom i francuskom, *Završna pjesma* na svim jezicima (*Sred te se pećine*, na hrvatskom)... Kad se sve to na jednom misnom slavlju događa, onda se zna: To su *Duhovi* u frankfurtskoj katedrali. No, ovaj se događaj nije dogodio samo ove godine, 3. lipnja, nego se već godinama događa, zahvaljujući limburškom biskupu Franzu Kamphausu. Biskupu, koji se neumornom nadom zalaže za međusobno prihvaćanje i povezanost mnoštva katoličkih zajednica različitih materinjih jezika. Znajući da je ovo njegovo zadnje misno slavlje, kao limburškoga biskupa, sa *stranim katolicima*, očekivali smo ga kao predvoditelja slavlja. Ali, ipak ne, slavlje je predvodio apostolski nuncij u Njemačkoj, biskup Erwin Josef Ender, koji je u svojoj propovijedi istaknuo kako se u Crkvi širom svijeta nastavlja *Duhovsko čudo*, koje nadilazi sve granice, različitosti i podijeljenosti.

Tako nam je od biskupa na ovom slavlju ostao čin paljenja indijske svijeće na početku mise, njegova prisutnost na oltaru i, uvjereni smo, njegova zahvalna molitva za sve prisutne. S ugodnim osjećajem se prisjećamo i njegovih riječi: «To je važna osoba!» - za s. Pavlimiru, kojoj je očito zahvalan za pjesmu i sviranje na ovim i sličnim slavljima.

Katolička crkva u Njemačkoj, a i hrvatske katoličke misije će se zasigurno sjećati ovog biskupa kao čovjeka molitve, razumljive propovijedi, jasnog izričaja i neopozive odluke. Sjećat će se njegovog zauzimanja za blizinu i spremnost Crkve svakom čovjeku, njegovu vjernost svakoj odluci Crkve ali i *svetu tvrdoglavost* pri iznalaženju pravog rješenja za čovjeka, vjernika i svijet. Čak i onda kad se to naizgled protivi odredbama i zakonima Crkve. Ljubav prema mladima, vjera u njih i njegove inovacije u pastoralu s mladima, te njegova oduševljenost i zahvalnost hrvatskim misijama zbog zauzetog rada s mladima također će se pamtitи. Često će ga se spominjati i *Crkva prognanikâ*, za koje je pronašao smještaj kako u srcu tako i na području povjerene mu biskupije. Posebnu ljubav pokazao je prema Bosni i Hercegovini, koju posjećuje za vrijeme rata. Ta posjeta je početak zajedništva Crkve u Njemačkoj i Bosni i Hercegovini. Na redovite posjete i potporu limburške biskupije pri izgradnji stambenih objekata i crkvenih ustanova, 9. lipnja 2006., vrhbosanska nadbiskupija je uzvratila dolaskom kardinala Vinka Puljića i njegove

delegacije. Tim povodom se u katedrali sv. Bartolomeja slavila svečana sveta misa na hrvatskom i njemačkom jeziku, koju je predvodio kardinal Vinko Puljić u koncelebraciji biskupa Franza Kamphausa i brojnih svećenika. Pozivajući se na «produbljeno zajedništvo dviju biskupija» kardinal se obratio vjernicima s pozivom na poticanje ulaska Bosne i Hercegovine u Europu.

Za svećaniji ton ovog slavlja pobrinula se s. Pavlimira s misijskim zborom «Mato Lešćan», koji, skoro pa uvijek, prati biskupa na misnim slavljima s Hrvatima i zajednicama drugih nacionalnosti.

«Biskup nas voli!» - zna se čuti, i zato mu odgovaraju riječi *Molitve vjernika* ovoga misnoga slavlja, koju je za ovu prigodu napisala s. Pavlimira: «Hvala, Gospodine, za njegovu ljubav prema hrvatskom narodu! Hvala što nam je unatoč kriznim trenucima omogućio sagraditi Centar u koji s radošću hrlimo... Hvala za njegove pastoralne pohode... Hvala i za sve dobro učinjeno prognanom bratu čovjek napaćene Hrvatske i Bosne i Hercegovine...» I dodajem zahvalu s. Pavlimire u ime svih sestara za njegovu srdačnost pri svakom susretu sa sestrama, njegovu velikodušnost i priznanje radu sestara, na koju je biskup uzvratio iskrenim stiskom ruke i jednom riječju «Danke!»

Upravo u njegovom stilu: malo riječi a puno rečeno!

Kako zaboraviti čovjeka u čijem se životu obistinjuje misao sv. Antuna Padovanskog: «Riječ je živa kad život govori!»

Neka nam sjećanje na njega bude razlog radosti zbog pripadanja Crkvi, biskupiji i zajednici koju je takav čovjek volio i vodio.

Ali, kad pomislim da ga već sljedeće godine uoči Duhova ne će biti s nama, sa sjetom pomislim: Malo nam je, dragi Biskupe, ovo provedenog vremena s Vama.<sup>1</sup>

s. Magdalena Višić



---

<sup>1</sup> «Malo mi je jedan život s tobom» - zapis kojeg je Torcida posvetila Hajduku.

## PETICIJA ZA TIŠINU

(ili vježbanje duha)

*Razmišljanje uz prve duhovne vježbe u novoj kući u Arbanasima održane 29. svibnja do 3. lipnja 2006. godine; voditeljica je bila s. Bernardka Stopar.*



U Sv. pismu se na više mesta navodi kako se Isus povlačio u osamu, u molitvu. Sam Bogočovjek je tražio osamljenost i tišinu. I tko onda od nas može reći da povlačenje u osamu za nas nije neophodno?! O značenju i potrebi ovog izdvajanja, odnosno duhovnih vježbi, za zdrav život već je mnogo toga napisano. Mnogi će reći kako za prave duhovne vježbe, i uopće za dobar duhovni život, nisu toliko važni prostor, ljudi ili voditelj koliko sama osoba, pojedinac. O njegovoj osobnoj želji i nastojanju u duhovnom rastu ovisi i njegov

duhovni život. Poslužimo se i jednom usporedbom. Ni naši vrhunski sportaši kao što su Janica, Blanka, nogometari i drugi ne vježbaju u običnim tjesnim i bučnim dvoranama. A oni vježbaju samo tijelo, a koliko je duh važniji i vježbanje duha zahtjevnije od tijela. U ovom uspoređivanju još je jedna zanimljivost – što su ovi sportaši uspješniji u svom sportu zahtjevniji su i u opremanju dvorane. A kod duhovnog vježbanja što su rezultati bolji, „dvorana“ i potrebe su sve manje i jednostavnije. I u konačnici naš prostor vježbanja postaje ulica i svakidašnji život, baš kako A. Grün kaže u svojoj knjizi *Duhovne vježbe u svakodnevnići*. Taj treći, savršeniji stupanj duhovnoga života nam je i cilj, a tek smo na početku.

Naše kuće na Lovretu i Jordanovcu, mislim da ste mnoge istoga mišljenja, po svojem položaju i zadaćama apostolata jednostavno nisu pravi prostor za duhovne vježbe. Slušajući iskustva sestara s duhovnih vježba u Bijelom polju, Međugorju i drugim kućama za duhovne vježbe te uspoređujući naše kuće samo sam se pitala: Kad ćemo konačno i mi imati takvo nešto? Kad će nam ulaganje u taj bitni dio našeg života postati prioritet, kao nekakav duhovni centar – a priznat ćete upravo su danas duhovni centri *in*, i pojavljuju se po planinama, udaljenim, napuštenim, ali i dugim mjestima.

Prve duhovne vježbe u našoj novoj kući u Zadru daju nam za pravo reći: konačno i mi imamo svoje „Bijelo polje“. Cijela skupina sestara bila je oduševljena kućom i prostorom koji je omogućavao šutnju koja nije bila isforsirana već jednostavno kao nešto što je svojstveno kući, razmatranju i moru (a ono nas je podjednako oduševljavalo bilo ujutro, na podne ili tek navečer). Na kraju zajedno proživljenog tjedna nizale su se pohvale za sve i svakog u našoj blizini. Ali nekako kao neki oblak u meni se nadvrio i mali strah: Da, ovu tišinu imamo danas, ali hoće li je biti i sutra? I kao što se čovjekov odnos prema prirodi uvijek vrati samom čovjeku i svako njen iskorištavanje nama se osveti, tako će vjerojatno biti i s našim odnosom prema tišini koju ova kuća pruža. Tišina treba svoj prostor i ne

oduzimajmo joj ga. A naša osobna duhovnost se jača upravo u tišini, kako bismo je poslijе mogli živjeti i na ulici.

Nadalje, svjesni smo kako je u posljednje vrijeme Zadar postao sve atraktivniji. Ali uz jačanje materializma potrebno je jačati i duhovnu stranu vage kako se sve ne bi prevrnulo naopako. Zašto baš mi ne bismo bile taj jezičac na vazi koji drže grad u ravnoteži? Stalno nam je prisuta opomena naše s. Ladislave Kalinšek: *odgovarat ćemo pred Bogom ako ne odgovorimo potreбama našega vremena*. A o važnosti i potrebi sestara i duhovnosti osvjedočile smo se baš tijekom molitve i šetnje uz more – poštivanje mještana i prolaznika naprosto nas je sve oduševilo.

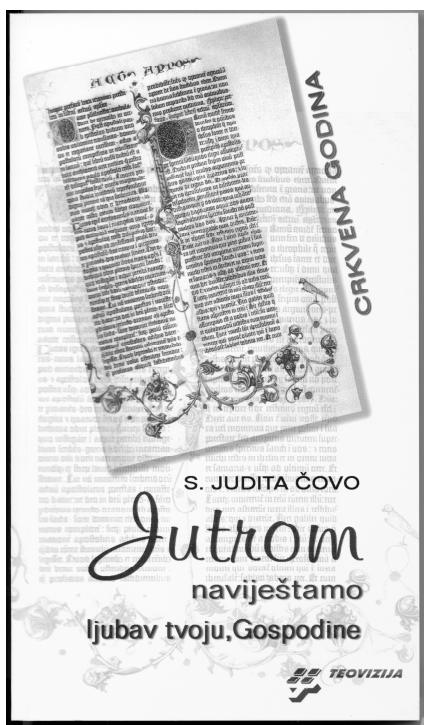
Ako je Lovret naš početak i kraj, Jordanovac kao mjesto raskrižja, učenja i upućivanja u nove aktivnosti, zašto *kuća providnosti* u Arbanasima ne bi bila duhovno središte gdje se sve naučeno i proživljeno ispituje i usmjerava?

s. Samuela Šimunović



## JUTROM NAVIJEŠTAMO LJUBAV TVOJU, GOSPODINE

### Crkvena godina



S. Judita Čovo, školska sestra franjevka, poznata je našoj redovničkoj, crkvenoj i društvenoj javnosti po svom raznoraznom radu i stvaralaštvu. Zadnjih petnaestak godina slušamo je u emisiji hrvatskoga radija *Duhovna misao*. Zahvaljujući izdavačkoj kući *Teovizija*, Zagreb, sada imamo u rukama dio tih Misli u prvoj knjizi, naslovljenoj: *Jutrom naviještamo ljubav tvoju, Gospodine*.

Izdvojene Misli s. Judite prate crkvenu godinu od Došašća pa do Presvetoga Trojstva. Desetak je Misli o Gospodinovim blagdanima i par o Crkvi. Imati ih sada u rukama, čitati ih i osluškivati od velike je vrijednosti.

I one, koji misle da s. Juditu dobro poznaju, iznenađuje njeno umijeće «rađanja» i pisanje Misli. U svakoj je temeljita, kompletna i konkretna. Polazi od osluškivanja Riječi, poruke liturgijskoga vremena ili blagdana, pa do zbivanja u nama i među nama. Kada iz svega toga u njoj «zaigra», ona progovara i piše.

Trudi se, da nam bude dohvatljiva. Stoga, pojedine riječi, vrijeme, pjesmu istražuje, tumači nam, kako bi obogatila naše znanje i našu kulturu. Sve to čini kratkim rečenicama, što ju olakšava razumjeti, pogotovo kada se izrekne «tvrdim govorom»!

U knjizi, pojedino liturgijsko vrijeme prati po desetak Duhovnih misli ili bolje rečeno meditacija na Juditin način. Sasvim dosta da nas unese. Spusti. I ostavi u pojedinom liturgijskom vremenu! Zna se vraćati na istu temu ili istim osobama kao na primjer Mariji Magdaleni, Nikodemu, Emausu, Praznom Isusovom grobu i slično. Vraća se, jer njena nutarnja «zaigranost», otkriva dalje, doživljava dublje i ima potrebu poručiti više! Često, «grč» u njenom biću izazvan Domovinskim ratom, poraćem i drugim našim nevoljama, pretvara se u «krik» njenog bića i poziv! Stoga će reći: „U svako svetkovanje Uskrsa,... valjalo bi uključiti i spomen na Uskrs 1991. godine, kao na *pashu, prolazak* hrvatskoga naroda kroz smrt. Kroz krv i smrt prve nevine žrtve hrvatskih branitelja pridružene su nevinoj žrtvi Krista Isusa. Od tada od toga prolaza ništa nije kao prije. Ništa ne bi smjelo biti kao prije. Cijeli narod je prošao morem krvi vlastitih sinova, vlastite djece... Uskrsno vrijeme je trenutak kada se to ne smije zaboraviti.“

Sestra Judita, uistinu živi sada i ovdje. Živi naše sudbine! Suosjećanjem, djelima i poticajima kuša olakšati naše sudbine i iz njih dizati sebe i druge – uvijek snagom Božjom, ali i međusobnom pomoći na svim razinama.

Duhovne misli s. Judite dobro će poslužiti svakome tko želi bolje živjeti Crkvenu godinu. Onome tko želi posvećivati vrijeme koje živi. Svakome tko čezne biti bolji čovjek.

s. Renata Mrvelj

Zagreb, 26. lipnja 2006.

## NAŠI POKOJNICI

### POKOJNE SESTRE NAŠE KONGRAGACIJE

- s. M. Ancila Janžek**, živjela 89 godina, u Kongr. 69 godina,  
preminula 12. travnja 2006. u Mariboru
- s. M. Genovefa Strnišnik**, živjela 80 godina, u Kongr. 49 godina,  
preminula 21. travnja 2006. u Repnjama
- s. M. Skolastika Čoh**, živjela 90 godina, u Kongr. 70 godina,  
preminula 24. svibnja 2006. u Kloštar Ivaniću
- s. M. Natanaela Okorn**, živjela 93 godina, u Kongr. 73 godine,  
preminula 3. srpnja 2006. u Repnjama

### RODITELJI, BRAĆA I SESTRE

**Krešimir Čotić**, otac s. Zrinke Čotić, preminuo 19. svibnja u 71. godini života.

**Mate Vidić**, brat s. Ane Vidić, preminuo 21. svibnja u 78. godini života.

## KREŠIMIR ČOTIĆ

Dana 19. svibnja 2006. okrijepljen sakramentima naše vjere otišao je s posljednje postaje svoga života u susret svome Izbačitelju i Otkupitelju.

Nakon sedam godina gotovo stalne prikovanosti uz krevet iskupio je svoje ovozemaljske nedostatke i tako – sigurni smo - njegov susret s Otkupiteljem bio je prijateljski i spasiteljski.

Mogao je biti takav, jer je Krešimir svim svojim životom, marom, zauzetošću za svoju obitelj, povjerenjem u Bogu a iznad svega poštenjem – istinski vjerovao svom Bogu. Vjera je bila početak i svršetak svih njegovih rasprava, razgovora, traženja... U njoj je utemeljio sve svoje i svakoga svoga. Svoju je djecu jednostavno utemeljio na vjeri. Sav njegov život, doista je imao temelj u Bogu.

Radio je, puno je radio, možda i previše. Htio je svojoj djeci, cijeloj obitelji osigurati i ovozemaljska dobra uz ona koja im je usadio kao vjernicima.

Posebno je bio voljen i poštovan od sve svoje rodbine, posebno djece svojih sestara - koji su k njemu kao jedinom ujcu rado navraćali i dijelili životno dobro i loše. Sve je velikodušno primao skupa sa svojom ženom Jakominom koja je kao anđeo dobrote bdjela nad njim i nad svima drugima.

Krešimir je bio crkveni čovjek. Župa, župnik i župski poslovi bili su mu uvijek kao njegovi vlastiti. Ne samo da je trideset godina zdušno pjevao ili solo ili u zboru, nego je bio i dionik svakoga posla u župi a mnogih i pokretač. Zbog toga je bio veoma poštovan.

Sav njegov trud, njegova nastojanja, njegovo dobro prema Bogu, obitelji, Crkvi i narodu – bio je veliki domoljub – neka Gospodin primi i pridruži ga svojim odabranicima. Neka vječni smiraj u Bogu bude nagrada njegovom životu.

\*\*\*

Drage sestre!

Ponovno sam duboko dirnuta vašom ljubavlju i pažnjom što ste naše vremena i bile sa mnjom i mojom obitelji na rastanku s našim ocem na putu u vječnu domovinu.

Osobito hvala sestrama i svećenicima iz samostana Gospe Lurdske što su prešli toliki put i iskazali poštovanje prema mom oca i mojoj obitelj svojom nazočnošću. Veliko hvala i svim drugim sestrama od Zagreba, Zadra, Splita do Dubrovnika. Hvala svima koji su nazočili sa mnjom euharistijskom slavlju i pogrebu, kao i onima koji su htjeli a nisu mogli doći. Hvala onima koji su nam svoju sućut izrazili telefonom i pismeno ili indirektno.

Vašim molitvama i unaprijed preporučam svoga oca, svoju pokojnu mater te svoju obitelj i sebe. Zahvalna vam

s. Zrinka Čotić

## Zahvala

Jedva se navršilo dva mjeseca od iznenadne smrti dragog mi brata Kazimira kad je preminuo i moj brat Mate.

I opet sam, uz ponovljenu tugu, osjetila mnogo izraza utjehe sa svih strana. Ovim putem želim zahvaliti svim sestrama koje su mi na razne načine izrazile svoju sućut, usmeno, pismeno, telefonski i molitvom. Posebno hvala onima koje su prisustvovali misi zadušnici i sprovodu na groblju u Brnazama. Bog vam platio!

Vaša s. Ana Vidić



## IZ ŽIVOTA NAŠE KONGREGACIJE

### IZ MARIBORSKE PROVINCII

Evo ponovno nekoliko vijesti koje želim priopćiti svim sestrama Kongregacije.

Najprije želim reći nekoliko riječi o velikom povijesnom događaju za Crkvu u Sloveniji. Apostolski nuncij u Sloveniji Santos Abril y Castello posredovao nam je odluku pape Benedikta VI. kojom se u Sloveniji uspostavljaju tri nove biskupije: Celje, Murska Sobota i Novo Mesto, te biskupija Maribor postaje nadbiskupija i sjedište nove metropolije. Tako sada u Sloveniji imamo dvije crkvene pokrajine i u svakoj po tri biskupije. Većina naših zajednica je na teritoriju ljubljanske i mariborske nadbiskupije.

Vijesti iz provincije:

Nastojimo ostvarivati program trajne formacije na što nas potiče dokument posljednjega Vrhovnoga kapitula. Jedan od načina jesu studijski susreti u malim skupinama u trajanju od 2 do 3 dana. Animira ih provincialna zamjenica s. Mihaela Berčon. Proučavamo dokument *Pozvane na život u punini – ukorijenjene u Kristu, okrenute braći, razmišljamo o paraboli o izguljenom sinu (Lk, 15,11-32), prema knjizi H. J. M. Nouwen, Povratak izgubljenog sina.* Nastojimo tako produbit svoju ljubav prema Bogu.

U kući matici u Mariboru 5. ožujka t. g. ušle su u postulaturu dvije kandidatkinje: Urša Marinčič i Tina Dajčer. Događaj je za nas još značajniji jer je prvi u obnovljenoj kući matici i jer se dogodio uoči dana majke Margarete. Molimo Gospodina da podari našim postulantkinjama mir i ustrajnost!

Skupina sestara zaduženih za pastoral mladih priprema vlastiti plan rada s djecom i mladima. Stoga se sestre koje rade s mladima skupljaju na studijske dane. Posljednji studijski dan bio je u Repnjama od 27. do 28. travnja. Premda je susret imao radni značaj, doživljaj sestrinstva za njih bio je još dragocjeniji.

Studij za predškolski odgoj na Pedagoškom fakultetu u Mariboru uspješno je završila s. Mira Černigoj obranivši 9. svibnja svoj diplomski rad na temu *Cjeloviti razvoj djeteta prema pedagogiji Marije Montessori.* Za rad prema metodi Marije Montessori pripremilo se posljednjih godina nekoliko naših sestara; dvije od njih od jeseni počinju raditi u dječjem vrtiću u Mariboru koji otvara tamošnja nadbiskupija.

I još jedna radosna vijest: 31. svibnja došla nam je u kanonski pohod vrhovna predstojnica s. M. Natalija Palac. Već nekoliko mjeseci molitvom smo se pripremale za njezin pohod. To je milosni trenutak za našu Provinciju. Dao Gospodin da susreti s njom i njezine poticajne riječi pomognu nam produbiti naš redovnički život i osobni rast. O posjetu vrhovne predstojnice reći ćemo vam više u sljedećem broju kongregacijskoga lista.

Želimo vam svima Božji blagoslov i srdačno vas pozdravljamo.

s. M. Mira Rožanc

## IZ SPLITSKE PROVINCIJE

Proljetni mjeseci u našoj Provinciji uvijek su u znaku pohoda provincijalne predstojnice zajednicama naših sestara. Osim razgovora sa svakom sestrom, na zajedničkim susretima s. Klara u svakoj zajednici upoznaje sestre s Provincijskim planom za naredno petogodište pod naslovom *Produbljivanje franjevačke duhovnosti i vlastite samobitnosti školske sestre franjevke*.

Prema Provincijskom planu nastoji se oživjeti i djelovanje provincijskih vijeća i sekcija. Tako je u provincijalnom središtu u Splitu 1. svibnja održan cjelodnevni zajednički susret naših sestara katehistkinja, voditeljica liturgijskoga pjevanja i sakristanka. Susret je organizirala Sekcija za katehetsku djelatnost provincijskoga vijeća za apostolat, a održan je na temu *Franjevački dijalog: dijalog životom i riječju*. Voditeljica susreta bila je naša s. Rebeka Anić. Sekcija za medicinsku i socijalnu djelatnost upriličuje 10. lipnja susret svih sestara koje djeluju u zdravstvu i socijalnoj skrbi na temu *Siromašne radi siromaha*. I druga provincijska vijeća i sekcije planiraju slične susrete.

U iskrenoj zahvalnosti Gospodinu, iako u još ne potpuno dovršenom samostanu u Zadru, uz redoviti život i djelovanje tamošnje zajednice, započele smo i drugim oblicima apostolata za koji je novosagrađeni samostan i namijenjen. Već u mjesecu ožujku održana je duhovna obnova za djevojke iz zadarskih župa u kojima djeluju naše sestre. Koncem mjeseca svibnja na veliko zadovoljstvo cijele zajednice održane su prve duhovne vježbe za sestre pod vodstvom s. Bernardke Stopar.

Iako imamo mali broj odgajanica u početnom odgoju, odgajanice i odgojiteljice uključuju se u međuprovincijske susrete i susrete na razini Unije VRP. Juniorka s. Lucija Bilokapić sudjelovala je na seminaru za sestre s privremenim zavjetima svih redovničkih zajednica iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine na temu *Zajedništvo*, a novakinja s. Lidija Bernardica sudjelovala je na susretu sestara novakinja i postulantkinja naših triju hrvatskih provincija u samostanu sestara mostarske provincije u Bijelom Polju. Odgojiteljice i provincijalna predstojnica sudjelovale su na međuprovincijskom susretu u samostanu naših sestara bosansko-hrvatske provincije u Kloštar Ivaniću. Tom prigodom izlaganje na temu *Zrelost kandidata za redovništvo* održala je naša s. Klaudija Todorić.

Naša misija u DR Kongu trajno je prisutna u našoj molitvi, raznim vidovima pomoći te susretima s našim sestrama misionarkama. Koncem mjeseca ožujka i početkom travnja na odmoru je bila s. Mislava Prkić, a sada je među nama s. Erika Dadić. Njihova prisutnost i svjedočanstvo misijskoga života trajno nas potiču na još zauzetiju brigu i velikodušniju pomoći za našu zajednicu u Bukavu, kao i za sve one potrebne o kojima sestre brinu. U tome je najzauzetije i neumorno provincijsko Vijeće za misije tražeći načine kako im što više pomoći.

s. Marija Petra

## IZ TRŠĆANSKE PROVINCIJE

Svim sestrama diljem Kongregacije pozdrav od sestara Tršćanske provincije. Proljetni su mjeseci skoro prohujali i ljeto već kuca na naša vrata. Imali smo nekoliko sunčanih dana, ali uglavnom su proljetni dani bili prohladni, vjetroviti i kišoviti. Ali sve prođe.

Odmah nakon Uskrsa vrhovna predstojnica s. M. Natalija Palac bila je u službenom pohodu našim dvjema zajednicama u Egiptu. Ondje katolici i pravoslavci slave Uskrs u isto vrijeme – po julijanskom kalendaru – stoga je Vrhovna predstojnica ove godine dvaput slavila Uskrs.

Nažalost, u Aleksandriji je slomila kost u lijevom stopala, ali je nastavila svoj posao. Vratila se u Grottaferratu s nogom u gipsu.

I mi smo imale kanonski pohod od 7. do 23. svibnja 2006. Pohodila nas je vrhovna zamjenica s. M. Aleksandra Kuri. Radosno smo je primile i rado slušale njezine poticajne riječi i savjete. Neka Gospodin dadne da sve uzraste i donese obilne plodove.

U svibnju smo imale uobičajenu svibanjsku pobožnost. Ove smo godine čitale životopise pojedinih mučenika iz vremena drugog svjetskog rata i nakon njega. Zahvalne smo Bogu za ove brojne mučenike koji su uz Gospinu pomoć imali hrabrosti prolići krv za vjeru i za domovinu. Nek se iz njihove žrtve rode novi i svjesni kršćani!

Završava i ova školska godina. Plodove još ne vidimo. Mi smo radile i marljivo sijale, sada neka Gospodin dadne rast i svoj blagoslov.

Ostajemo s vama ujedinjene u molitvi. Srdačan pozdrav

s. M. Leonarda Curk

## IZ LEMONTSKE PROVINCije

Pozdrav svim sestrama, ma gdje bile.

Proljeće je vrlo zahtjevno vrijeme za sestre i za prirodu u Lemontu. Oko ponoći, 13. ožujka, strašno nevrijeme je pogodilo Lemont. Vjetar je puhao brzinom od 85 do 100 milja na sat i ošteto mnoga stabla na našem zemljишtu, neka potpuno uništo. Neka od njih bila su zasađena prije 60 godina, tj. u vrijeme izgradnje našega samostana. Polomljena su i neka mlađa stabla. Vjetar je porazbijao nekoliko prozora i oštetio krov na našem samostanu. Hvala Bogu da ni jedna sestra nije stradala.

Od 19. do 26. ožujka u Alvernia Manor smo imale prve duhovne vježbe. Tema je bila: *Zajednica izgrađena živim kamenjem*, voditelj fra Ed Tlcek, OFM. Sudjelovale su domaće sestre, sestre iz Marian Hall i St. Joseph Infirmary. Druge duhovne vježbe imat će nam fra Lester Knoll, OFMCap od 13. do 20. lipnja na temu *Gospodin mi je darovao braću*.

S. Ana Jeleč iz Bosansko-hrvatske provincije stigla nam je u Lemont 11. travnja. Brinut će za naše bolesne sestre u St. Joseph Infirmary. Jako nam je dragو što je među nama.

Dana 22. travnja trideset naših pridruženih članova imali su duhovnu obnovu. Voditeljica obnove bila je s. Francine Labus, franjevka iz Chicaga, a tema *Živjeti Franjine vrednote*. Sutradan je šest članova položilo svoja prva obećanja, a ostali su ih obnovili.

Godišnji *golf na brežuljku* upriličile smo 15. svibnja u Col Hill. Na taj način prikupljamo potrebna sredstva za uzdržavanje naše škole Mt. Assisi Academy i staračkog doma u Alvernia Manor.

U siječnju, travnju i lipnju imale smo dvodnevne susrete *Dođi i vidi* za djevojke zainteresirane za redovnički život. One ta dva dana s nama žive i mole i na taj način upoznaju naš način života.

S. Barbara Markovich će u srpnju, u New Yorku, primiti nagradu *Mir* koju franjevačke zajednice dodjeljuju zbog uspješnog promicanja duhovnosti unutar zajednice. Druge dvije naše sestre primile su nagrade u Mt. Assisi Academy: s. Francine Hribar za *franjevačko vodstvo* i s. Kathleen Vugrinovich nagradu *Nastavnica godine 2006.* za njezin izvrsni 30-godišnji rad. Čestitamo sestrama!

U nedjelju, 25. lipnja slavit ćemo jubileje redovničkoga života šest naših sestara. S. M. Anuncijata Zerdin i s. M. Raphael Kness slave 75., s. M. Bernadette Bratina 70., s. M. Angela Kremeric 60., s. M. Francine Hribar i s. M. Germane Sulak 50. Gospodin neka blagoslovi sestre i njihovo služenje Bogu, Zajednici i Crkvi.

U misijskoj skupini u St. Al's/St Pat's School u Lemontu pod vodstvom s. M. Annette Shircel uspjelo se prikupiti 4.000 dolara i poslati ih siromašnoj djeci u Perdro Juan Caballero, Paraguay.

Mir i dobro svima vama! Sestre s brežuljka.

s. M. Jimene

## IZ MOSTARSKE PROVINCIJE

Drage sestre!

U vremenu između mjeseca ožujka i lipnja našu Provinciju pratili su događaji obljetnicâ, susretâ i duhovnih obnovâ. Nešto od toga izdvajam za Kongregacijski list.

Dana 19. ožujka 2006., na blagdan Sv. Josipa, 70. obljetnicu redovničkoga života proslavile su: *s. Emilija Vasilj i s. Miroslava Vučić*. Slavlje ovoga jubileja obilježile smo u našemu samostanu u Međugorju euharistijskim slavljem i domjenkom.

Dana 13. svibnja 2006. tradicionalnim provincijskim hodočašćem na Široki Brijeg završen je ovogodišnji program mjesecnih duhovnih obnova. Na hodočašću je sudjelovalo oko 90 sestara. Prijepodnevni molitveni program pripremili su i predvodile naše odgojiteljice: *s. Marija Pehar i s. Katarina Petković* sa sestrama juniorkama, novakinjama i kandidaticama. U poslijepodnevnim satima obavljen je susret sestara s provincijskom predstojnicom *s. Jelenkom Puljić* na kome se razgovaralo o aktualnim događajima iz života Provincije.

U svibnju je u Bijelome Polju održan trodnevni međuprovincijski susret postulantica i novakinja bosanske, splitske i hercegovačke provincije. Sudjelovale su 3 postulantice i 5 novakinja te voditeljice: *s. Marija Pehar, s. Karolina Bašić, s. Mira Bliznac i s. Ivka Lučić*. Voditelj susreta bio je *fra Ivan Šarčević*, OFM Sarajevo. Zajednički rad odvijao se na sljedeće teme:

- Kreposti (s posebnim naglaskom na krepost istinoljubivosti)
- Ravnoteža između poziva i poslanja
- Isus Krist Evanđelja
- Franjo Asiški kao najizvorniji nasljedovatelj Isusa Krista.

Krajem svibnja održana je u Bijelome Polju i duhovna obnova za djevojke. Sestre koje animiraju seminare za mlade zadnjih su godina organizirale jedan zajednički susret – duhovnu obnovu za sve koji su sudjelovali na seminarima tijekom školske godine. Redovito je to bilo uz nedjelju Dobroga Pastira kada se obilježava dan molitve za duhovna zvanja. Osim molitve i druženja to je prigoda i za svjedočanstvo poziva sestara i najmlađih koje žive ili se pripremaju za posvećeni život po evanđeoskim savjetima. Tako je i ove godine bio jedan takav susret u našemu samostanu u Bijelome Polju. Sudjelovalo je 15 djevojaka.

Dana 5. lipnja 2006., na blagdan Blažene Djevice Marije - Majke Crkve, zaštitnice mostarske prvostolnice, našu je zajednicu u provincijskoj kući posjetio apostolski nuncij mons. Alessandro D'Errico. Riječi dobrodošlice uputila mu je provincijska predstojnica s. Jelenka Puljić izrazivši radost zbog njegove prisutnosti među nama. Istaknula je kako njegov dolazak

među nas osjećamo kao izraz ljubavi i skrbi Svetoga Oca za cijelu Crkvu, čije smo članice i mi te kako smo ponosne i radosne što pripadamo Katoličkoj crkvi i franjevačkoj obitelji u njoj. Nuncij je slavio s nama euharistijsko slavlje na talijanskom i hrvatskom jeziku, a suslavio je i mons. Waldemar Stanislaw Sommertag, tajnik Nunciature. U propovijedi Nuncij je istaknuo radost što upravo na blagdan Marije - Majke Crkve može moliti i biti s nama. Istaknuo je poruku mira kao temeljnu poruku našega poziva i poslanja. Nakon euharistijskoga slavlja uslijedio je razgovor u blagovaonici u kojem je provincijska predstojnica s. Jelenka Puljić predstavila našu Provinciju, našu karizmu i djelovanje. Zahvalila mu je za njegovo zalaganje za dobrobit Crkve, kao i naše mjesne Crkve.

U našu Provinciju primljena je i jedna nova kandidatica *Marijana Selak* (Rama-Šćit).

Mir i dobro!

s. Zdenka Petrović

## IZ ARGENTINSKO-URUGVAJSKE PROVINCIJE

Radostan pozdrav svim sestrama iz provincije Sv. Josipa. Drago nam je što s vama možemo podijeliti djelić našega života. Javile smo vam se početkom korizme. Okružnice Vrhovne i Provincijalne predstojnice pomogle su nam bolje živjeti korizmeno vrijeme. Obje su nas one pozvale u pustinju „gdje Bog progovara našemu srcu” i „gdje smo doživjele da je On izvor novoga života, života u punini, na koji nas poziva”. Osim toga, i pisane poruke naše juniorke, u blagovaonici naše provincijalne kuće, pozivale su nas na šutnju, obraćenje, susret. Uz pomoć svega ovoga, intenzivno smo živjele ovo jako liturgijsko vrijeme i duboko doživjele prisutnost Uskrsloga Gospodina.

U korizmi je naša provincija počela školsku godinu s bukom, veseljem i poletom. U našim se školama pridaje velika važnost poučavanju malenih i mladih u vjeri, kako bi znali da ih Isus voli. Posebno je dirljivo vidjeti malene kako mole, sklopljenih ručica i zatvorenih očiju. Mladi su sposobni činiti velika djela. U zavodu *Santa Rosa di Viterbo* izveli su Križni put tako živo da jedna naša sestra od 93 godine nije prestajala plakati. Hvala Bogu što preko ovih i sličnih događaja mnogi roditelji traže Boga i ponovno mu se vraćaju.

Na svetkovinu Sv. Josipa, našega zaštitnika, provincija je otvorila ruke i srce trima postulantkinjama: Lourdes Ortiz, Maria Pabla Ortellando i Sonia Dias. Za sada su sve tri djevojke jako zadovoljne, hvala Bogu, može se primijetiti da polagano napreduju.

Prvih mjeseci ove godine naše su se zajednice bavile izradom zajedničkog plana, na temelju Plana provincije i zaključnog dokumenta vrhovnog kapitula 2005. Kod sestara je prisutna velika zainteresiranost i odgovornost u ostvarivanju izvrsnog prijedloga *Pozvane na život u punini*.

S radošću i zahvalnošću pripremamo se za slavlje 75. obljetnice dolaska prvih sestara u Latinsku Ameriku koja će biti 2. srpnja. Hvalimo i blagoslivljamo Boga Oca za njegov plan ljubavi nježnosti i slavimo njegovo Ime za postojanost, hrabrost, velikodušnost i potpuno povjerenje u Božju Providnost s kojom su se naše sestre: Marina Lončar, Tereza Vidan, Evelina Vrhovec, Magdalena Grzetić i Katarina Gizdić, ukrcale na lađu i „otisnule na pučinu”, idući onamo kamo ih je Učitelj vodio.

Za skori blagdan Pedesetnice molimo svima nama obilje darova Duha Svetoga.

s. M. Eduigis Quineros

## IZ SARAJEVSKE PROVINCije

Drage sestre!

Vrijeme od našega prethodnog javljanja obilježilo je nekoliko važnih događaja. Na godišnjicu izbora pape Benedikta XVI. 19. travnja u zgradici Predsjedništva Bosne i Hercegovine potpisana je *Temeljni ugovor* između Bosne i Hercegovine i Svetog Stolice. Tom prigodom apostolski nuncij u BiH mons. Alessandro D'Errico u Sarajevu upriličio je primanje za predstavnike diplomatskog zbora, te političkog, kulturnog i vjerskog života iz BiH. Na primanju su bile s. Lidija Jurišić, zamjenica provincijalne predstojnice i s. Željka Dramac, provincijalna tajnica. Radostan je to događaj ne samo za Katoličku crkvu, nego i za državu BiH. To je još jedan znak da BiH ubrzava svoj hod na putu razvoja u demokratsku državu koja želi jamčiti jednakaka prava svim svojim građanima, bez obzira na etničke, vjerske i druge razlike.

Krajem svibnja okupila su nas dva događaja u Provinciji. Vjerujemo, ne slučajno. Događaj smrti i događaj života. Smrt posljednje sestre učiteljice koja je radila u našoj školi u Varešu i blagoslov novoga početka - temelja nove kuće u Varešu na istom mjestu gdje je nekoć bila naša škola.

Naime, 24. svibnja u Kloštru Ivaniću u 90. godini života i 70. godini redovničkih zavjeta preminula je naša s. Skolastika Čoh. Mnoštvo sestara, nekoliko svećenika, te članovi obitelji oprostili su se od nje 26. svibnja na groblju u Kloštru Ivaniću. Uime franjevačke provincije Bosne Srebrne od s. Skolastike se oprostio i zahvalio joj za sve godine služenja u Bosni gvardijan iz Visokog fra Jozo Puškarić. Rođena je u Zagrebu, u Hrvatskoj, odrastala u Sloveniji, ali putovi Gospodnji odveli su je u Bosnu koju je zavoljela kao domovinu, istaknuo je fra Slavko Petrušić, gvardijan iz Guče Gore, koji je nakon sprovoda predvodio misu zadušnicu i oprostio se od s. Skolastike uime braće franjevaca travničkoga kraja. Govorio je o s. Skolastiki kao ženi ljubavi, sestri koja je s puno pažnje pristupala ljudima.

Uime sestara od nje se oprostila i zahvalila Bogu za dar njezinog života provincijalna predstojnica s. Celina Vidak.

S. Skolastika je jedna od sestara u čijem životu je vjerno ispisana povijest naše Provincije, od 1942. kada je kao članica Mariborske provincije došla u Bosnu i ostala u njoj kao članica mlade novoosnovane Provincije. U zajednici se zalagala cijelim srcem, kako kroz službu zamjenice provincijalne predstojnice, voditeljice novakinja, kućne predstojnice, provincijalne tajnice, tako i kroz sasvim obične male, kućne poslove. Rado i puno je molila, osobito zadnjih godina kada su je izdale fizičke snage, te je više bila vezana za svoju sobu u Kloštru Ivaniću.

Na blagdan Uzašašća Gospodinova, 25. svibnja u Varešu kardinal Vinko Puljić blagoslovio je temelj naše kuće - doma za siromašnu i odgojno zapuštenu djecu. Mnoštvo župljana Vareša, nekoliko svećenika franjevaca, nekoliko sestara drugih redova i tridesetak naših sestara iz obližnjih podružnica učinili su ovaj događaj doista svečanim.

S. Celina, provincijalna predstojnica pozdravila je kardinala i okupljeno mnoštvo, te iznijela kratki povijesni prikaz djelovanja sestara u Varešu. Svoj pozdravni govor završila je molitvom: *Na ovim temeljima, na današnji blagdan gledamo u nebo i molimo da Bog spusti svoj obilan blagoslov. Vjerujemo njegovu obećanju da će biti s nama i da ćemo samo njegovom snagom biti njegovi svjedoci. Njegova ruka neka vodi ovu gradnju i svaki naš daljnji korak.*

I vas, sestre, pozivamo da molitvom pratite našu nakanu da sagradimo započetu kuću i da se vratimo u Vareš! Svima vam želimo ugodno ljeto uz srdačne pozdrave iz Sarajeva!

s. Željka Dramac

## IZ AUSTRIJSKO-KORUŠKE PROVINCIJE

Mi sestre koruške provincije sve vas pozdravljamo Franjinim pozdravom: *Gospodin vas blagoslovio i udijelio vam svoj mir!*

Naše srce pjeva od radosti, jer je proljeće raskošno odjenulo našu zemlju ljepotom svojih cvjetova. Ali, u našem životu ima trenutaka u kojima je bolje ostati u tišini i u poniznom prihvaćanju nastojati razumjeti planove Božje.

Jedan od takvih trenutaka mi smo doživjeli 7. ožujka, kad je Gospodar života iznenada pozvao k sebi našu s. Dolorozu Dokl, koja je poput brižne Marte u našoj provinciji, osobito u Št. Petru, skrbila za naše tjelesno dobro. Jako nam nedostaje.

Život ide dalje. Polovicom travnja s. Metodija Arneitz proslavila je svoj 80. rođendan u užem krugu svoje rodbine i nas susestara. Dok joj je zdravlje dopuštao, svojim je talentima i sposobnostima obogaćivala našu provinciju, sada je obogaćuje svojim trpljenjem. Uvijek sa živim zanimanjem i osobito molitvom prati sve nas.

Posljednjih dana travnja cijela je provincija bila u duhovnoj obnovi koju je vodila s. Bernardka Stopar. Tema *Duhovnost odozdo* za nas je bila nova, ali nas je oduševila i utješila. Otkrile smo da nas i naše slabosti i porazi mogu približiti k Bogu.

Da se mladi znaju oduševiti i za kulturnu izvanškolsku djelatnost pokazali su nam to učenici i učenice Više stručne škole u Sv. Petru, 11. svibnja na završnoj kulturnoj priredbi pod nazivom *Metamorfoza*. Zahtjevno djelo iz grčke i rimske mitologije i glazbene točke dokaz su svestranosti i postojanosti duha priređivača i izvoditelja.

Hodočašće redovnika i redovnica Koruške, 21. svibnja u Podgorje, bilo je za sve nas jedan poseban doživljaj. Moleći i pjevajući na dva jezika, častile smo Gospu i molile je da zagovara za nova duhovna zvanja. Nakon molitve nastavile smo naše zajedničko druženje uz agape kod naših sestara u Št. Petru.

Posljednja nedjelja u svibnju za nas je bila istovremeno izazov i zahvalnost. Pozvali su nas da sudjelujemo na koncertu duhovne glazbe u povodu slovenske svibanske pobožnosti kod Gospe Svete, kolijevci našega kršćanstva. Oduševljenje koje smo ondje doživjeli neka po zagovoru Djevice Marije osnaži našu vjeru i vjernost Bogu, Crkvi i narodu.

Lijepi pozdrav svima!

s. M. Ambrozija Potočnik

## IZ PARAGVAJSKE PROVINCIJE

Mir i dobro, drage sestre!

Srdačno vas pozdravljamo i želimo svako dobro. Želimo vam reći da ne osjećamo udaljenost među nama, jer vas osjećamo jako blizima, u našim srcima i u našim molitvama.

U našoj provinciji život normalno nastavlja svoj hod između svjetla i sjene. Zahvaljujemo Bogu za sve što nam daje za naše dobro, za sve što je dobro kao i za ono što nas zabrinjava; u svemu vidimo Njegovu blagu prisutnost koja nas uvijek drži i vodi.

Na blagdan sv. Agneze, 21. siječnja slavili smo doživotne zavjete s. Caroline Aranda. U veljači smo imale godišnje premještaje.

U ožujku, na blagdan Naviještenja Gospodinova, radovale smo se ulasku u novicijat još jedne postulantkinje, Adriane Alderete. Sada imamo tri novakinje koje s velikim oduševljenjem i gorljivošću započinju redovnički život i pripremaju se za svoje zavjetovanje Bogu.

U ovom kratkom vremenu dvije naše starije sestre, s. M. Ludovica i s. M. Socorro, otputovale su u kuću Očevu, ostavljajući veliku prazninu u provinciji. Bile su one koje su svojim gorljivim molitvama podržavale sve koje su im se preporučivale.

Trenutno se pripremamo za 70. obljetnicu dolaska prvih sestara u Paraguay. Proslava će biti 15. kolovoza i za nju se pripremano odgovarajućim programom.

Iz naše sunčane zemlje upućujemo vam puno topline, sestrinskih pozdrava i molitve Gospodinu za vas. Preporučujemo u vaše molitve sve nas, a osobito naše mlade i bolesne sestre. Do sljedećega javljanja.

s. M. Adelina Cuttier

## IZ RIMSKE REGIJE

Drage sestre!

U Rimskoj regiji bilo je raznih novosti s kojima vas želimo upoznati. U želji da odgovorimo na poziv posljednjega Vrhovnoga kapitula nastojimo „živjeti život u punini”. Zaključni dokument je predmet proučavanja i razmišljanja na našim mjesечnim susretima. Isti dokument nas poziva da trajno mjesto dadnemo trajnom odgoju. Stoga smo na Regionalnom kapitulu, 18.ožujka, napravile petogodišnji plan rada.

Sve sestre Regije su se 2. i 3. lipnja okupile na Farnesini radi provjeravanja života u Duhu. Bio je to susret ne samo proučavanja i razmišljanja, već i međusobnog dijeljenja, iskrenog i otvorenog vrednovanja.

I na školskom polju ima novosti: naša je škola ove godine postala pravno izjednačena s državnima. To znači da uživa ista prava koja imaju sve javne, odnosno državne škole. Konačno, nakon toliko godina, neće nam dolaziti inspektorji provjeravati je li sve u skladu sa zakonom. U biti je to uvijek bila. Prilikom svake kontrole dobivale smo pohvale za dobro djelovanje.

Kraj školske godine bio je sav u znaku slavlja. Svakoga dana bilo je povoda za okupljanje i radost. Pred kraj travnja održan je festival *Glasovi i boje proljeća* u kojemu su djeca pjesmom i slikanjem pokazala što znaju. Nagrade su bile bogate i primamljive. Za tu su prigodu bile tiskane majice s nazivom festivala, koje su na dar primili svi učenici. Uslijedio je, zatim, čitav niz glazbenih i gimnastičkih pokušaja. Na kraju su održane i priredbe koje su privukle rodbinu i prijatelje. Školski izleti upotpunili su kulturna i rekreativna iskustva svakog razreda.

s. Stella Okadar

## Poučno hodočašće mladih gimnazijalaca iz Pesara - stopama Ivana Pavla II.

Iz Poljske su se vratila u Pesaro, dva razreda klasične gimnazije *G. Marconi* - „3.C i 3.F” zajedno sa svojim profesorima: Marco De Carolis, s. Maristella Palac, Alessandra Guiducci i Andrea Angelucci. Svi su sa sobom nosili dragocjene doživljaje, duboke osjećaje i jaku želju da to ispričaju. „Tko je hodio tim stazama, dužan je svjedočiti”, rekao je jedan učenik.

Poučni program *Putovi svjetla*, koji vode nastavnici i redovnice, i koji snažno podržava nadbiskup Piero Coccia, nastao je iz potrebe da mladi mladima prenesu nadu i vječne istine vjere. U stoljeću, kao što je prošlo, doživljavajući teške trenutke tame kroz dramatična iskustva totalitarnih režima i diktatura, čega je Poljska bila žrtva, mladi su gimnazijalci smatrali potrebnim slijediti tragove „svjetla”, ići prema jačim i uzvišenijim idealima, slobode i istine, za koje se isplati boriti i trpjeti.

Zbog toga su izabrali svijetli lik Ivana Pavla II., neumornoga svjedoka nade, i srcem punih osjećaja zaputili se u njegovu Poljsku, na mjesta njegovih uspomena (Wadowice, Krakow, Nova Huta, Čestohova), posjetili svetište Božanskoga milosrđa i koncentracioni logor Auschwitz – Birkenau.

„Svetlo je potrebno ljudskom srcu, često dezorientiranom i umornom, iskušavanom nevoljama svake vrste. Svetlo je potrebno svijetu u teškom traganju za mirom, još uvijek dalekim, na početku tisućljeća koje potresaju nasilje, terorizam i rat. A mi želimo biti *tražitelji svjetla* – tako su se nazvali nositelji ovoga Plana – založiti se u izgradnji društva koje se temelji na bratstvu i dijalogu među ljudima, i pomoći sazoriti svijest da više nikada ne zapadne u zabludu rata i preziranja drugih ljudi” (Ivan Pavao II.). Hodanje stazama svjetla omogućilo je ovim mladima da i sami budu nositelji nade, slijecići naučavanja Ivana Pavla II.

Upoznati, vidjeti, razmišljati, podijeliti, graditi, svjedočiti, glagoli su koji govore o iskustvu mlađih gimnazijalaca. Glazba i kino su im zatim omogućili da svojim vršnjacima prenesu ono što su doživjeli: napravili su naime kratkometražni film o *Putu svjetla* i o tome što za njih znači lik Ivan Pavao II.

Plan koji je pažljivo nadgledao ravnatelj Gustavo Ferretti, odobrila je pokrajina Marche, a podržali Ured škola u nadbiskupiji Pesaro i općina Pesaro. Značajnu suradnju pružili su Glazbeni zavod i klasična gimnazija, predvođena prof. Francescom Matacena, te diskografska kuća „7. noć”, u čijem će izdanju izići pjesma *Putovi svjetla*, za koju su tekst i glazbu napisali sami učenici.

s. Maristella Palac

